

No. 15

Cena numeru
30 gr.

CENA PRENUMERATY
w Łodzi:

Mies. z dod. Ilustr. 4,20gr.
Pła rob. 9,70gr.
Odnos. do dom. 20gr.

Z przes. poczt.
Mies. z dod. Ilustr. 5,20gr.
Pozn Łodzią 20gr. 27gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem

XXXI r.
istnienia.

Redakcja i Administracja

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41

TELEFON 28

Konto P.K.O. 60594

Red. przyjmuje od 6-6

Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się

Łódź.

ROZWIÓJ

DZIENNIK Niezależny od ZADNEJ PARTJI

Niedziela, dnia 15 stycznia 1928.

CASINO

Dziś i dni następnych

Dziś i dni następnych

Monumentalny arcydzieło polski z dziejów bohaterskich bojów legionów o niepodległość p.t.

MOGIŁA Nieznanego Żołnierza

Na tle głośnej powieści Andrzeja Struga. Realizacja Tyszarda Ordynicza.

W rolach głównych **MARJA MALICKA i JERZY LESZCZYŃSKI**

Epopea homeryckich walk i brygady. — Dzieje wzruszającej miłości, złożonej na ołtarzu ojczyzny,
Nieskończone szeregi wojsk polskich pod wodzą marszałka **JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO**

Najpotężniejszy z dotąd realizowanych filmów polskich
Orkiestra symfoniczna pod batutą p. Leona Kantora

Początek przedstawień o godz. 1.30. Od 1.30 do 3-ej ceny miejsc **50 gr. i 1 zł.**

SPLendid

Dziś i dni następnych

Dziś i dni następnych

Arcydzieło wytwórni Ciré Alliance w Paryżu

Niebywały przepych wystawy!

Mistrzowska realizacja A. Wołkowa!

„CASANOVA”

Król miłości. Bożyszcze kobiet. Ulubieniec tłumów. Nikt mu się nie oparł.
Bohater tysiąca i jednej przygody romantycznej. Ostatnie słowo produkcji europejskiej

W roli głównej **IWAN MOZŻUCHIN**

Ilustracja muzycz. pod batutą A. Czudnowskiego Od g. 1.30 do 3 ceny wszystkich miejsc **50 gr. i 1 zł.**

KINO-TEATR

CZARY

Najpotężniejsza zdobycz kinematografu

Niewolnica z Shanghaju

Potężny dramat pełen poświęcenia przemocy, miłości i gwałtu.

W roli głównej **BERNARD GOETZKE**

Początek o godz. 1 po poł. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po **75 gr.**

Rokowania o zawarcie traktatu handlowego między Polską a Niemcami są na dobrej drodze.

Jednak do sfinalizowania rokowań jeszcze bardzo daleko.

Berlin 14 stycznia (pat) „Germania”, donosząc o wyjeździe ministra Hermesa do Warszawy, wyraża nadzieję i życzenia, ażeby rokowania polsko-niemieckie w sprawie traktatu handlowego, które mają być na nowo podjęte, przeprowadzone były ze strony Polski w duchu, odpowiadającym powszechnemu pragnieniu pokojowego porozumienia i zbliżenia obu sąsiadujących krajów.

„Berliner Tageblatt”, omawiając sprawę tych rokowań podkreśla, że ze strony niemieckiej panuje jednogłośnie opinia, że przedewszystkiem musi być wyjaśniona kwestja przerachowania cel polskich, gdyż dopóki w tej kwestji istnieją wątpliwości, można uważać Polskę za posiadającą ograniczoną tylko zdolność do prowadzenia rokowań handlowych. Rozmiary bowiem listy żądań niemieckich zależą od rzeczywistej wysokości cel polskich którą znowu zależne są od kursu przerachowania. Obecnej długiej liście żądań niemieckich odpowiada równie długa lista żądań polskich.

Naturalnie — oświadczył dziennik, można także myśleć o zawarciu prowizorium na krótki czas, ażeby na okres jego trwania wykluczyć podwyższenie stawek celnych w Polsce przez okólną drogę przerachowania. Rozwiązanie takie nie jest idealne. Miałoby ono jednak ten sens, że przewidziany przez protokół berliński normalny obrót towarów mógłby być urzeczywistniony. Takie modus vivendi mogłoby odpowiadać tylko skromnym wymaganiom.

„Tägliche Rudschau” podnosi również kwestję waloryzacji cel polskich i stwierdza że widoki obecnych rokowań są takie jak i poprzednie, pomyślne. Tylko co do terminu traktatu nie należy żywić zbyt optymistycznych nadziei. Zapewne jeszcze całe tygodnie upłyną, zanim dojdzie do porozumienia. Obecne rokowania obejmują nie cały obszar polsko-niemieckiej wymiany towa-

row, lecz tylko najważniejsze dziedziny.

W tonie najbardziej pesymistycznym podaje tą samą wiadomość organ agrarjuszki „Deutsche Tageszeitung” który zapowiada,

że rokowania obecne trwać będą jeszcze całe miesiące i twierdzi, że ze strony niemieckiej w rokowaniach będzie poruszona kwestja umowy osiedleńczej.

Kandydaci na stanowisko min. Reichswehry

Jest ich kilkunastu.

BERLIN, 14.1. (Tel. wł.)

Wczoraj w późnych godzinach wieczornych odbyła się konferencja w sprawie następstwa na stanowisko ministra Reichswehry. Do prezydenta Rzeszy przybył przywódca niemieckiej partji ludowej dr Scholz który już uprzednio odbył konferencję z kanclerzem Marxem. Jako kandydatów, na miejsce Gesslera wymieniają dra Scholza

admirala Brueninghause, posła Kardorfa, wszystkich z niemieckiej partji ludowej t. j. partji Stresemanna. Tymczasem w kołach innych stronnictw podniosła się silna opozycja przeciwko tym kandydatom, jako zbyt zaangażowanym partyjnie. Wymieniają również gen. Heine, głównego dowódcę Reichswehry, posła centrum Ersinga i generała Reichswehry Scheucha.

Znamienne wynurzenia redaktora „Robotnika”.

Walka o prawa mniejszości niemieckich w Polsce

Staje się wspólną walką socjalistów polskich i niemieckich.

Berlin 14 stycznia (pat)

Socjalistyczny „Vorwaerts” ogłasza wywiad swego warszawskiego korespondenta z redaktorem „Robotnika” posłem Niedziałkowskim na temat sojuszu wyborczego między socjalistami polskimi i niemieckimi. Poseł Niedziałkowski uważa zawarcie sojuszu wyborczego między PPS. a niemiecką partją socjalistyczną za wydarzenia polityczne o znaczeniu nie tylko doniosłym. Problem mniejszościowy odgrywa — zdaniem posła Niedziałkowskiego — w życiu wewnętrznopolitycznym Polski olbrzymią rolę. Nie można rozważać tego problemu ani w drodze listki ze strony rządu, ani też w drodze wal-

ki odnośnych grup mniejszościowych.

Walka o prawa mniejszości niemieckich w Polsce staje się odąd wspólną walką socjalistów polskich i niemieckich, związaną nierozdzielnie z walką o demokrację i wyzwolenie klasy robotniczej.

W problemie mniejszościowym rozróżnia poseł Niedziałkowski dwa główne punkty. Punkt pierwszy odnosi się do równouprawnienia pod względem prawnym i faktycznym, a więc do wolnego rozwoju języka i szkolnictwa oraz wogóle całej kultury narodu niemieckiego. Punkt drugi dotyczy autonomji narodowo-kulturalnej, której zasady muszą być jeszcze ściśle określone.

W piątek, dnia 20 stycznia r. b. o godzinie 8 wieczór odbędzie się

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie

Członków Związku Zawodowego Handlowców Polskich w Łodzi

w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 108

Na porządku dziennym sprawa wyborów do Sejmu i Senatu

CYRKAŁ Pocz. uszki 73

Występ humorystów BIM-BOM oraz całego zespołu cyrkowego z przedstawienia pocz. o g. 4 i 8.30

Cudem ocaleni.

Po dwudniowej pracy udało się odkopać przysypanych górników.

Cali (Kolumbia) 14 stycznia.

Mimo początkowych przypuszczeń że zamknięci przez zawalenie się sztolni w kopalni Las Golondinas górniców ponieśli śmierć, udało się ich wczoraj uratować. Po dwudniowych gorączkowo prowadzonych

pracach ratunkowych udało się ożywić sztolnie do tego stopnia, że zamknięci górnicy mogli swobodnie wyjść. Cudem jakimś zdarzyło się, że wszystkich 100 górników wydobyto z kopalni.

Brak tylko monarchy.

Karętę reprezentacyjną nabyliśmy w Berlinie.

Berlin 14 stycznia.

Z polecenia szefa protokołu dyplomatycznego poseł polski w Berlinie Olszowski nabył dziś karętę reprezentacyjną.

Nabycie karęty przez Rząd Polski

pozostaje w związku z wizytą emira afgańskiego który przybędzie do Warszawy po złożeniu wizyt w Paryżu, Londynie i Berlinie

Niniejszym podaje do wiadomości Sz. Klijehteli o przejęciu przedstawicielstwa firmy

AUGUST FOERSTER

(fortepiany i pianina)

na Łódź i okolice

Prowadzone przezemnie fortepiany i pianina firmy AUGUST FOERSTER pochodzą z założonej w roku 1859 w Löbau Saksonji, fabryki i są na podstawie prawie 70 letniego doświadczenia najdosko- nalszym wytworem budownictwa fortepianowego

Wyborowy materiał, najwytworniejsza piękność tonu i przystawowa wytrzymałość

są wybitniejszymi zaletami w całym świecie chlubnie znanych instrumentów firmy AUGUST FOERSTER fortepiany i pianina

KAROL KOISCHWITZ

Skład fortepianów i pianin,
Łódź, Piotrkowska 67
Tel. 54-78 m. 24-72

Kino Dom Ludowy
PRZEJAZD Nr. 34 598

DZIS DZIS

Przepiękny dramat erotyczny p. t.

Mrowisko Ludzkie

W rolach głównych słynni artyści

ALFRED ABEL, ERIKA GLASSER,
AUD EGEDE NISSEN

Ceny miejsc: W dni powszednie na wszystkie seanse zaś w sobotę niedzielę i święta od g. 1-3 pp I miejsce 75 gr., II miejsce 40 gr. III miejsce 30 gr

W sobotę niedzielę i święta od godz. 3 po poł. I miejsce 40 gr., II miejsce 50 gr. III miejsce 40 gr

Miejski Kineinatograf Oświatowy

Od wtorku 10—1 1928 r.

Dla dorosłych Dla młodzieży

Tragedja Nieletnich..

Dramat w 8 aktach według powieści J. FEYDERA
W roli głównej młocociany F O K E S T
Nad program: Włóki Bostonu, Uprawa herbaciany w Indjach, Maltownicze doliny Szwajcarii, Rekord zręczności w kierowaniu samochodem, Złot szkolów w Pradze.

PIOTR ŁUSZCZYŃSKI
K R A W I E C

Piotrkowska 39

Tel fon 37-1

Z OSTATNIEJ CHWILI.

GOSKIE ŁÓDZI.

Wczoraj przybyli do Łodzi na bal „So- kula” marsz. Senatowi Wojciech Trąmpczyński prezes Zw. Stow. Sportowych hr. A Zamoy- ski i b. min. spr. W. Wyganowski.

„Wyzwolenie” nie narzeka na brak kandydatów na posłów

15 kandydatów na pierwsze miejsce.

Lublin 14 stycznia (aw)
Z Lubartowa donoszą, iż odbył się tam zjazd członków „Wyzwolenia”. W obradach „Wyzwolenia” wzięła udział posłanka Kosmowska.

Mówcy wypowiadali się opozycyjnie w stosunku do rządu, jednakże za Marszał-

kiem Piłsudskim.

Obrady nie doprowadziły do ustale- nia kandydatów „Wyzwolenia”, z powodu znacznej liczby konkurujących ze sobą dzia- laczy. Na pierwsze miejsce listy zgłoszone 15 kandydatów.

Ogromne zwały lodowe

Uniemożliwiły ruch portowy w Hamburgu.

HAMBURG, 14.1.

Mimo panującej od kilku dni odwilży pogorszyły się znacznie stosunki w porcie łamburskim, ponieważ połamane przez łama- cze lodów na Górnej Łabie lody ruszyły obe- cnie w kolosalnych masach w stronę portu hamburskiego, — gdzie wskutek silnych wia- trów południowo-wschodnich nie mogą ujść do morza, tworząc w porcie ogromne zwały

lodowe, które paraliżują ruch okrętowy odby- wający tylko wśród największych trudności.

Wskutek gwałtownej burzy w dniu wczorajszym wpędzone były takie masy kry lodowej do kanału Wilhelma, że ruch został zupełnie wstrzymany.

Wiele statków utknęło w masach lodo- wych.

Obrady utopistów.

Dwudniowa obrady Rady Unji Paneuropejskiej.

Paryż 14 stycznia (pat)

W instytucie Carnegie w ciągu dwóch ostatnich dni odbywały się obrady Rady Centralnej Unji Paneuropejskiej. Na posie- dzeniach obecni byli m. in. minister Lou- cheur, poseł grecki Politis, poseł estoński, założyciel Unji hr. Coudenhove—Kalergi i delegat Niemiec, były minister spraw wew- nętrznych. Koch. Polski Związek paneuropej- ski reprezentował p. Aleksander Lednicki.

W pierwszym dniu obrad powzięto szereg uchwał, dotyczących stosunku Unji Paneuropejskiej do Ligi Narodów oraz do stowarzyszeń o celach pokrewnych. Przyjęto zasadniczo najściślejszą współpracę ze sto- warzyszeniami przyjaciół Ligi Narodów. Po- ruczono ministrowi Loucherowi wejście w kontakt ze stowarzyszeniem Przyjaciół Ligi Narodów we Francji oraz opracowanie za- sad współpracy tych dwóch organizacji przy- czym postanowiono jednocześnie prze-

prowadzić we wszystkich krajach karte- lizację stowarzyszeń paneuropejskich z innymi organizacjami, dążącymi do stworzenia jed- ności europejskiej.

W drugim dniu obrad dyskutowano nad programem II Kongresu paneuropej- skiego, który ma być zwołany do Paryża na 3 listopada br. Ustalono ogólny, ściśle eko- nomiczny program tego kongresu.

Delegat Polski p. Aleksander Ledni- cki, poparty przez delegata niemieckiego, Kocha i część delegacji francuskiej, prze- prowadził wniosek, aby nie zapraszano na kon- gres przedstawicieli Rosji sowieckiej. Na przewodniczącego Kongresu powołano mini- stra Louchera

Ogólny przebieg obrad wykazał po- ważne stanowisko Polski, której delegat po- trafił przeprowadzić szereg wniosków, doty- czących dalszych prac nad realizacją poko- ju i jedności Europy.

Kłamstwo jedno z wielu.

Władze kościelne nie wydały nakazu

By księża nie kandydowali do izb poselskich

Warszawa 14 stycznia (tel. wł.)

Niektóre pisma zamieściły wiadomość, że władze kościelne wydały zakaz kandydo- wania księżom do Sejmu i Senatu. Wiado- mość ta jest nieścisła. Rzeczywiście rozesz-

ła się w Poznaniu pogłoska, zresztą prawdę podobna, że ks. prymas Hlond zakaz taki wydał na archidiecezję poznańską. Jeżeli jednak tak jest, to w każdym razie zakaz ten nie dotyczy innych diecezji.

SKANDAL SPORTOWY
w BERLINIE.

BERLIN, 14.1. (PAT)

W piątek wieczorem odbył się w pała- cu sportowym Kaiserdampfarene match bok- serski, w czasie którego doszło do niebywale skandalicznych zajęć w spotkaniu między mi- strzem amerykańskim ciężkiej wagi Bud Gor- tranem a niemieckim mistrzem Ludwikiem

Heymanem. Amerykanin w 10 rundzie od- niósł zwycięstwo według punktów. Publicz- ność z wyniku była niezadowolona i zaatako- wała arenę. Również zwyciężony mistrz nie- miecki Heyman wniósł protest przeciwko wy- rokowi jury. Prasa jednoznacznie podkreśla, że wczorajszy skandal był niebywałym wyda- rzeniem w dziejach sportu berlińskiego.

Ideja Jagiellonów.

Łódź, dnia 14 stycznia 1928 r.

Każde Państwo — jak każda rzecz w przyrodzie, musi mieć wyraźny cel swego istnienia, który powinni dokładnie znać i wyczuwać przewodnicy i sternicy narodu i rządu

— Jeżeli niema tej przewodniej idei, skuwającej naród w twardą i potężną bryłę granitu — naród jest stadem baranów, pędzących dotąd spokojny byt przy korycie — poki

PIERWSZY PODMUCH BURZY DZIEJOWEJ, NIE ROZPĘDZI GO NA CZTERY WIATRY.

Polska — od zarania swego istnienia — na szczęście, ten cel miała i umiała iść dotychczas do jego wskazań.

Nie był on może tak jasno skryształizowany za Piastów, ale natomiast

ZA JAGIELLONÓW ZUPEŁNIE JASNO I NIEDWUZNACZNIE WYSTĄPIŁ W ŻYCIU WEWNĘTRZNYM POLSKI.

Są rzeczy, których nie mówi się żonie. Są rzeczy, których nie mówi się bratu. Są prawdy, których się nie powierza nawet najlepszemu przyjacielowi.

Tembardziej są kwestje których się nie porusza publicznie — a należą tu... własne cele — do których zdążać powinna Polska.

Są to niepisane rady historii, dziejowa spuścizna praocjów,

JEST TO ULTIMA RATIO ISTNIENIA NIEPODLEGŁEGO NARODU

w wickowej przeszłości i groźnej przyszłości.

To są rzeczy, o których się nie mówi — lecz które wyczuwać powinna polska inteligencja, polskie serce.

Ale w testamencie dziejowym tych, co już minęli graniczne słupy życia, na polskiej ziemi jest jedna idea, jedna potężna myśl Jagiellonów, którą bardzo na czasie będzie przypomnieć naszemu pokoleniu.

Otóż Jagielloni zdawali sobie jasno sprawę, że na rozległych obszarach ówczesnej Rzeczypospolitej, znajdują się grupy narodowościowo obce, które wiążą z państwem tylko zwykajowe prawo wspólnego pożytku i wspólne interesy materialne.

Polityka Jagiellonów zmierzała zawsze do tego i co ważniejsze, potrafiła

ZAWSZE ZNALEŻĆ TAKĄ FORMĘ PRAWA, KTÓRE ZADAWAŁA NIEJ LUB WIĘCEJ OBCA GRUPA NARODOWOŚCIOWĄ —

i nigdy nie wchodziło w kolizję z czołowymi celami narodu i tembardziej nigdy nie obrażało uczuć polskich.

Ówczesni kanclerze i mężowie stanu, tworzyli wprost arcydzieła dyplomacji i roszumu politycznego,

MAJSTERSZTYKI POLSKIEJ RACJI STANU I

potrafiли zawsze pogodzić interesy grup nie polskich z supremacją żywiołu polskiego.

Teraz, przepraszamy czytelników za zbyt ordynarną i gwałtowne przejście do naszych czasów.

Czy który minister, czy który gabinet współczesny zastanawiał się kiedy **GDZIE LEŻY PRZYSZŁOŚĆ NARODU, DO JAKIEGO CELU ZMIERZA, JEGO POLITYKA**

co leży w sferze jego dziejowych zadań?

Ot istniał z dnia na dzień. Kombinował jak tu uzyskać większość w Sejmie. Jeden minister pracował w „interesie szczęścia ludu” i klasy pracującej, inny opierał swe rachuby na ukraińcach, inny na żydach. Jeszcze inny kazał się uczyć polskim dzieciom po rusińsku, lub wpuszczał półtora miljonów obcych (przeważnie żydów) w granice państwa, a zato wysyłał pół miliona Polaków szukać chleba u obcych...

Dlatego dzisiejszy Rząd i jego poczynania, nie wzbudzają zaufania w więcej myślącej sferze społeczeństwa? Jest to zupełnie jasne: przecież trudno mieć zaufanie

DO POLSKIEGO RZĄDU, KTÓRY SZUKA OPARCIA O... MNIEJSZOŚCI NARODOWE.

Jagielloni potrafili utrzymać Polskę dla Polaków — my zrobiliśmy z Rzeczypospolitej prawny zlepek niezwiązanych wspólną ideją narodowości.

ZROBILISMY NADWISŁAŃSKIE WYDANIE AUSTRJACKIEJ MONARCHII.

Czem jesteśmy w Polsce, my synowie tej prastarej ziemi lechitów? Na to odpowiadano ze strony żydowskiej bardzo trafnie na jednym z zebrań przedwyborczych w Żółkwi czy w Lubartowie:

— Co „wy” tu macie do gadania. Weźcie sobie wasz kościół i waszego „Sokoła” i idźcie hel!

Polski Wojtek, — zgubił dawno już przysłowiowy złoty róg i smacznie sobie śpi; nie obudzą go napewne dziejowej doniosłości wybory, nie obudzi poniżająca służba u obcych, nie obudzi brzęk łańcuchów parjasa, który mu ostrożnie, i powoli nakładają obcy... rycerze przemysłu?

Niechaj szmer fal „Wiernej rzeki”, lub hejnał z wieży Marjackiej, ten w dźwięk zakuty głos minionych stuleci zostanie dla nas wreszcie zrozumiałym ostrzeżeniem przeszłości, wspomnieniem ciężkich chwil niewoli i wskazówką historii na przyszłość, której zwłaszcza dzisiaj lekceważyć nie wolno.

T. Czaj

Dobry wuj hr. Rzewuski

NIESZCZĘŚLIWA SWA SIOSTRZENICĘ WYZUEŁ MAJATKU

Dawno już zapomniano o tragedji p. konsulowej Saint Claire, która zginęła w swjej willi w Konstancinie z ręki niepo czytelnego sublokatora. Szaleniec, wpadłszy do ogrodu, gdzie siedziała p. Saint Claire z córką swą z pierwszego małżeństwa Walerja Nowodworską, dał do obu kobiet szereg strzałów, poczem skierował broń ku sobie i popełnił samobójstwo.

P. Saint Claire zmarła, córkę jej natomiast zdołano utrzymać przy życiu. Po paromiesięcznej ciężkiej chorobie pozostała z niej ruina. Dotąd jeszcze panna Walerja Nowodworska nosi kulę w plecach, a drugą pod czaszką. W związku z tem cierpi na niedowład jednej ręki.

Przyszedłszy do względnego zdrowia, p. Nowodworska wniosła do urzędu prokura-

torskiego skargę przeciw swemu wujowi hr. Mieczysławowi Rzewuskiemu. Po przeprowadzeniu dochodzenia prokuratura sporządziła akt oskarżenia, zarzucając mu, iż dopuścił się przywłaszczenia majątku panny N.

Gdy p. Nowodworska, która odziedziczyła po matce piękną willę z ogrodem w Konstancinie, leżała obłożnie jeszcze chora i nawpół przytomna, hr. Rzewuski wymógł na niej plenipotencję i sprzedał ową willę.

Akt sprzedaży obiektu wartości około 100.000 zł., opiewał na sumę 13.000. Prawa właścicielka z sumy tej grosza nie dostała i znajduje się obecnie w ciężkiej sytuacji finansowej.

Termin procesu przeciw hr. Rzewuskiemu wyznaczono na dzień 19 bm. w wydziale 8-ym karnym sądu okręgowego.

Warszawski Urząd Śledczy pod śledztwem

SPRAWA O NADUŻYCIU PRZECIW KIEROWNIKOM URZĘDU ŚLEDZCZEGO.

W poniedziałek, dn. 16 stycznia b. r. Warszawski Sąd Okręgowy przystępuje do rozpatrywania głośnej sprawy nadużyć w urzędzie śledczym. Na ławie oskarżonych zasiadzie 8 osób, a wśród nich b. naczelnik urzędu śledczego Ludwik Kurnatowski i aspirant L. Dobiecki.

Zródłem procesu są rewelacje prasowe, opisujące stosunki korupcyjne, jakie panowały czas dłuższy w urzędzie śledczym. Według ówczesnych rewelacji prasowych między funkcjonariuszami służby śledczej a przestępcami istniał kontakt i porozumienie, wskutek czego odzyskanie np. rzeczy skradzionych mogło nastąpić jedynie dzięki specjalnym „nagrodom”, przeznaczonym przez poszkodowanego dla agentów. Charak-

terystyczny snop światła na te stosunki choćby robliwie korupcyjne rzuciła sprawa o kradzież broszki artystki G. w tramwaju rozpatrywana przez sąd pokoju 9 okręgu.

Naskutek rewelacji prasy śledztwo w tej sprawie przeprowadził specjalnie delegowany sędzia Jaworowski. Akta śledztwa obejmują 8 grubych tomów. Oskarżenie na rozprawie poniedziałkowej popierać będzie prokurator Jerzy Nisenon.

Kurnatowskiego bronić będzie adw. Wacław Brokman, Donieckiego zaś adwokaci Nowodworski i Nikodem Goldstein.

Na rozprawę powołano około 80 świadków, wobec czego przewidywane jest iż proces potrwa około tygodnia.

Zydów coraz silniej nienawidzą.

Komunistyczny organ o antysemityzmie — Podział w szkole — Dla Żydów niema miejsca
Walka z opozycją na podkładzie rasowym.

(Korespondencja własna „Rozwoju“)

Moskwa w styczniu.

O antysemityzmie w Rosji nie tylko dużo się mówi, ale również bardzo wiele się na ten temat pisze. Artykuły, stwierdzające stały wzrost antysemityzmu wśród ludności rosyjskiej i zajmujące się jego przejawami zewnętrznymi w życiu publicznym, są w prasie sowieckiej na porządku dziennym.

W tych właśnie dniach organ związku młodzieży komunistycznej, „Komsomolskaja Prawda“, poświęcił całą stronicę problemowi antysemityzmu w Rosji. Redakcja pisma zebrała cały szereg faktów, świadczących o rozwoju antysemityzmu w ZSSR. i podała jej prawie bez komentarzy do wiadomości publicznej. Organ komunistyczny bynajmniej nie ukrywa, że antysemityzm zaopuścił głębokie korzenie nie tylko wśród ludności, zdala stojącej od życia politycznego, lecz również wśród organizowanych komunistów. Świadczy o tem wymownie na przykład zarządzenie pewnej funkcjonariuszki w fabryce głuchowskiej, która zabroniła żydom posługiwania się podczas pracy językiem żydowskim. Pismo podkreśla, że funkcjonariuszka ta, — nazwiskiem Jewglewska — jest organizowaną komsomolką.

W mieście Zaporozże na Ukrainie podzielono w miejscowej szkole wszystkich uczniów na dwie grupy: rosyjską i żydowską. „Pierwsi, — jak stwierdza korespondent „Komsomolskiej Prawdy“, — na każdym kroku gnębią i prześladują drugich. Zachodziły nawet wypadki pobicia uczniów żydów przez ich kolegów-chrześcijan“.

W Konstantynówce robotnik-rosjanin oświadczył swemu koledze-żydowi, który pragnął zapisać się do związku metalowców:

„Dla żydów niema miejsca w związku metalowców!“.

„Komsomolskaja Prawda“ opisuje następujące wydarzenie, które miało miejsce w klubie robotniczym cukrowni sobolewskiej. Związek popierania rolnictwa wśród żydów urządził w klubie tym przedstawienie amatorskie. Nie bacząc na to, że w przedstawieniu tem brali udział członkowie miejscowego robotniczego kółka dramatycznego, na salę wpadli członkowie klubu robotniczego i rozpędzili publiczność i aktorów, wołając: „Tu nie synagoga! Dla żydów niema miejsca w klubie robotniczym!“.

Obrazki powyższe charakteryzują do-

bitnie nastroje wśród ludności rosyjskiej w stosunku do żydów. Antagonizmy między ludnością chrześcijańską a żydowską w Rosji sowieckiej pogłębiają się istotnie z dnia na dzień. Obecnie doszło już do tego, że każde zjawisko w życiu publicznym niektórych koła starają się wytłumaczyć jako robotę żydowską. Tak n. p. wśród szerokiej warstw ludności rosyjskiej panuje przekonanie, że do walki wewnętrznej w stronnictwie bolszewickim doszło głównie na tle dyferencji rasowych pomiędzy Stalinem a Trockim i Zinowjewem.

Gapor.

Nieszczęśliwe kraje.

ILU MIESZKAŃCÓW w KRAJU PRZYPADA NA JEDNEGO ŻYDA.

Edward Drumont w książce swojej „La France juive“ za największe siedlisko i miejsce skucia mas żydowskich, za rezerwoar, z którego rozchoczą się Żydzi na całą, wschodnią zwłaszcza Europę (Vagina Judaeorum), uważa trójkąt, jaki tworzą razem Polska, Węgry i Rumunja. Północnym kątem trójkąta jest Wilno.

Oto tabliczka procentowej ilości Żydów w poszczególnych krajach Europy, podana w r. 1923 przez pismo rumuńskie „Nationalistul“:

Jeden Żyd przypada według organu rumuńskiego:

w Szwecji i Norwegii	na 7000 miesz.
w Hiszpanji	„ 6200 „
w Anglii	„ 800 „
we Francji	„ 450 „
w Belgji	„ 420 „
w Serbji	„ 120 „

we Włoszech	na 80 miesz.
na Węgrzech	„ 16 „
w Bułgarji	„ 78 „
w Rosji	„ 76 „
w Niemczech	„ 63 „
w Austrii	„ 23 „
w Turcji	„ 21 „
w Polsce	„ 13 „
w Rumunji	„ 7 „

Według ostatnich danych sowieckich zachodzi duża różnica pomiędzy cyfrą Żydów w Rosji, podaną w niniejszej liście, a cyfrą podaną oficjalnie przez Sowiety. Rosja liczy według tych danych 3 miliony Żydów na 145 milionów mieszkańców, jeden Żyd wypadłby zatem na 48 mieszkańców.

Największy procent Żydów posiada, jak widzimy Rumunja. Polska zajmuje w tym względzie drugie miejsce.

FRANCISZEK MOLNAR.

Pan Futro.

— Pan będzie łaskaw futro oddać do szatni.

Młody człowiek spojrzął na kelnera warokiem ojca, któremu chcą zabrać jedyne dziecko.

— Nie oddam futra, bo mogą mi je ukraść.

— Niech pan będzie zupełnie spokojny — odpowiedział surowo płatniczy, a zresztą właściciel szatni odpowiada złożoną kaucją za wszystkie rzeczy u niego pozostawione.

Młodzieniec poglądził znowu futro i rzekł:

— Nie pozwolę futra stąd zabrać. Wcał się nie boję, żeby je ukradli, ale to jest zupełnie nowe futro i nie chcę się ani na chwilę z nim rozstać!

Niewzruszony płatniczy upierał się przy swoim:

— Proszę pana, krzesło potrzebne jest dla gościa, futro nie może na niem leżeć.

— Co słyszę? A czy panu to sprawia różnicę?

— Oczywiście — odparł płatniczy — kawiarnia jest przepelniona. Jeżeli na tem

krzesło usiądzie jakiś gość, to musi dla siebie cośkolwiek zamówić. Pan futrem zajmuje je dno miejsce. O ile się pan nie chce zastosować do przepisów, niech pan będzie łaskaw zabrać swoje futro i opuścić nasz lokal.

Uśmiech zaigrał na ustach dziennikarza.

— Wiem pan, co mu powiem? — powie dział do płatniczego — niech pan dla mojego futra przyniesie również filiżankę czarnej kawy.

Ze zdumienia kelner nie wiedział, co robić. Nagle podszedł znowu do dziennikarza:

— Proszę pana, to są żarty, które się muszą skończyć. Skąd pan może wiedzieć, że gość, który zajął to miejsce obstarowałby filiżankę czarnej, a nie kieliszek likieru, albo flaszkę wina, z czego zakład miałby o wiele większy zarobek?

Goście z zainteresowaniem przysłuchiwali się tej rozmowie. W ogólnej ciszy rozległ się głos dziennikarza:

— Ja jestem biedakiem, więc piję tylko filiżankę czarnej kawy. Ale dla mego pana Futra, proszę natychmiast podać butelkę „Pommery“ i kilka szklanek.

Po chwili stała przed futrem butelka szampana, a dziennikarz zwrócił się do gości

z następującą przemową:

— Mój pan Futro jest dziś w doskonałym humorze, bo dostał się w ręce tak dobrego pana, jakim ja jestem. Pan Futro pije dziś szampana i najuprzejmiej państwa proszę, żeby się z nim trącili kieliszkiem.

Przyniesiono szklanki i wszystkim naleono szampana, tylko szklanka stojąca przed futrem była pusta; dziennikarz również wparł się przy tem, że jest biedakiem, któremu czarna kawa musi wystarczyć.

Teraz nastąpiła rzecz nieoczekiwana. Dziennikarz zauważył, że płatniczy i kelner powątpiewająco odnoszą się do wypłacalności futra, wyjął więc z kieszeni pozostałą pensję i położył pieniądze na stole przed futrem. Poczem zawołał:

— Pan Futro staluje jeszcze jedną butelkę szampana!

Wniesiono drugą butelkę. Jeden z gości wznosił krótki toast na cześć futra. Przyniesiono zakąski i likiery. Kto podszedł do okrągłego stołu jadł i pił, tylko dziennikarz nie jadł. Jest biedakiem, który się musi zadowolić filiżanką czarnej kawy.

Po godzinie wyczerpała się cała gotówka, leżąca przed futrem na stole. Z miną wielkiego pana, dziennikarz dał znak płatniczemu:

Fruwający człowiek.

Wynalezienie sposobu pływania w powietrzu.

O ile okaże się, że odkrycie, o którym do pism angielskich donosi kapitan Wiktor Dyboski, jest oparte na fakcie stwierdzonym, nazwać je będzie można rekordem. Dotyczy ono ni mniej, ni więcej, jeno możliwości lotu ludzkiego; dokonywanego jedynie osobistym wysiłkiem mięśniowym latającego, bez jakiegokolwiek pomocy motoru mechanicznego. Posłuchajmy wszakże, co o tem pisze w „Manchester Guardian“ sam wynalazca:

— Mój „ornitopter“ pozwoli ludziom fruwać niezależnie od tego wszystkiego, na czem obecnie opiera się proces latania. Sam człowiek we własnej osobie będzie panem powietrza. Będzie zależny jedynie i wyłącznie od własnych swoich sił, będzie mógł pozostać w powietrzu tak długo, póki starczy mu sił fizycznych.

Co się tyczy samego aparatu do latania

opierał się wynalazca na idealnie prostych podstawach, jakie odsłoniło mu badanie budowy albatrosa. Człowiek wznoszący się na aparacie konstrukcji kapitana Dyboskiego, lata w pozycji poziomej, jakby pływał, co wymaga najmniejszego zużycia sił. Wprowadzenie w ruch aparatu odbywa się zapomożą rąk, kierowanie lotem — zapomożą nóg. Badanie lotu ptaka albatrosa przekonało kapitana Dyboskiego, że możliwość przewyższenia silnych prądów powietrznych zawdzięcza ptak ten wytwarzaniu dokoła siebie tak zwanego „kręgu depresji“ i właśnie wytwarzanie takiego kręgu stało się podstawą konstrukcji owego „ornitoptera“.

Główny korpus aparatu zrobiony ma być z aluminium, części dodatkowe ze stali. Dwa pedały wprawiać będą w ruch ruchome skrzydła. Kapitan zapewni, że aparat jego będzie mógł wznieść się w powietrze z

poziomej płaszczyzny pochylenia stwardowego przy wietrze 12—15 mil angielskich na godzinę. Będzie wznosił się i latał poziomo aż do wysokości tysiąca mil angielskich. Szybkość lotu człowieka, posługującego się takim aparatem, wynosić ma 25—40 kilometrów na godzinę. Wynalazca wyraża niezłomne przekonanie, że dzięki jego aparatowi ludzie będą mogli wkrótce upodobnić się w zupełności skrzydlatemu Ikarowi z bajki.

Pismo „Manchester Guardian“ bierze zupełnie na serio komunikat kapitana Dyboskiego, o którym pisze jako o rosyjskim oficerze aeronautyki, przypominając, że w swoim czasie otrzymał on nagrodę rządu angielskiego w poważnej kwocie 5.500 funtów szterlingów za wynalazek, polegający na równoczesności ognia kartacznego poprzez śrubę samolotu w ruchu.

MILY GOŚC LÓDZI

W dniu wczorajszym przybył do Łodzi i był obecny na balu „Sokoła“ Marszałek Senatu W. Trampczyński.

— Proszę o rachunek.

Przyniesiono rachunek, dziennikarz go zapłacił i dał hojny napiwek. Płatniczy zwrócił się do dziennikarza:

— Pan szanowny miał jedną czarną?

— Ale jej nie zapłacę. Niech pan dopiśże do mego rachunku. Jak zwykle nie mam pieniędzy.

To powiedziawszy, powstał. Płatniczy już oddawna zupełnie odobruchany, zerwał się usłużnie, chcąc wziąć futro i podać je dziennikarzowi.

— Stój! — zawołał nasz przyjaciel. —

Co pan chce zrobić? Jak pan może z eleganckim gościem obchodzić się tak, jakby był tylko zwykłą częścią garderoby? Proszę z należytym szacunkiem wziąć futro, zawołać koleżę i pomóc nie mnie włożyć futro, lecz panu Futro pomóc ułożyć się na moich barkach.

Stało się, jak tego pragnął. Nie ustąpił dopóki płatniczy nie uniósł futra, a dwóch kelnerów podsadziło dziennikarza, który deklamacyjnie opuścił ręce w rękawy. Żegnany gorącymi owacjami wszystkich gości, wszedł z kawiarni.

—oOo—

Na nielegalnej drodze do kraju marzeń.

PRZEMYTNICY LUDZI W STANACH ZJEDNOCZONYCH.

Nie jest rzeczą łatwą dostać się do Stanów Zjednoczonych, kraju marzeń niejednego z nas. Przepisy emigracyjne są ostre a władze miejscowe bezwzględne. Długa i ciemna jest droga od postanowienia wyjazdu aż do chwili przybycia do kraju: tysiąca możliwości. Dla wielu teren U.S.A. otoczony jest nieprzebytym murem. Nie dziw więc jeżeli ten lub ów szuka dziury, która niespostrzenie mógłby wkraść się do upragnionego kraju.

Z czasem powstał osobny przemysł, który stawiał sobie za zadanie przeprowadzać emigrantów na drodze nielegalnej. Fałszywe paszporty i dokumenty nie wystarcza. Na to urzędnicy amerykańscy nie dadzą się złapać. Nie pozostaje nic innego, jak w jakikolwiek tajemniczy sposób przekraść się przez granicę. Przedsięwzięcie ryzykowne, ryzykuje się wszystko, nawet życie.

Mimo to interesy przemytników ludzi kwitną obecnie jak nigdy dotąd. Do „cechu“ należą ludzie odważni i bezwzględni, którzy często, gdy u któregoś z klientów poczują większą mamotę, bez skrępowań na padną bezbronnego, obrabują i zostawiają na pół drogi.

Taksa, czyli opłata od przeprowadzenia przez granicę stosuje się do zawartości sakiewki klienta. Często sięga wysokich sum. Metody stosowane przez przemytników są różnorodne. Naogół korzysta się z dwóch możliwości: droga wodna, czyli ładowanie na niezaludnionej i nieznannej części wybrzeża, lub też przekroczenie granicy kanadyjskiej. Nielegalne ładowanie jest niezwykle trudne, gdyż setki kutrów celnych patrolują dzień i noc wybrzeża. Przemysłnicy obierają więc chętniej wielkie jeziora na granicy Kanady. W ciemne noce wyruszają na motorówkach, zaopatrzonych nie raz w maszynówki i starają się dotrzeć do wybrzeża Stanów Zjednoczonych. Klientów nie zabierają do motorówek, lecz wiozą ich w osobnych łódkach przyczepionych za po-

mocą lin do własnego statku. W razie zjawienia się pościgu przecinają liny i ratują się ucieczką, pozostawiając nieszczęśliwych na łasce Opatrzności. Na jeziorach Ontario, Ewie i Ucichigan dochodziło już często do krwawych starć między łodźcami policyjnymi a motorówkami przemytników.

Rząd Stanów Zjednoczonych stara się wszelkimi siłami ukrócić samowolę przemytników, lecz mimo wielkich wysiłków nie udaje mu się to, jak nie może opanować przemysłnictwa alkoholu.

NA MARGINESIE

Modlitwa.

(Opowiadanie sowieckie).

Zeszłego lata, podczas noclegu na wsi u znajomego chłopca słyszałem, jak się baba modliła.

Kiedy w izbie wszystko ucichło, baba bosko podeszła do obrazu, padła na kolana, i ciągle żegnając się, szeptała:

— Uchowaj i zlituj się nademną, Matko Najświętsza Bogarodzico, mieszkam w ostatniej we wsi chałupie.

Długo babcia żegnała się i biła pokłony, błagając o wszelaką pomyślność, a za każdym razem nie omieszkała podać własne miejsce zamieszkania: ostatnia we wsi chałupa.

— Babciu, — rzekłem, kiedy skończyła modlitwę. — a; babciu! — Czyż ta chałupa ostatnia? Ostatnia przecie obok.

— A, nie — odrzekła babcia, — to wcale nie chałupa. to — łaźnia. W niebie wszystko wiedzą.

— A jednak, — powiadam, — lepiej w błęd nie wprowadzać — mogą popłatać... Jeżeli niedokładny adres.

— A no? — spytała babcia.

Podeszła znowu do obrazu, ukłękła i modliła:

— Uchowaj i zlituj się nademną, Matko Najświętsza Bogarodzico, mieszkam w ostatniej we wsi chałupie, a obok — łaźnia.

Babcia uderzyła czoło o podłogę i udała się za piec na zasłużony odpoczynek.

KINEMATOGRAF I ŻYCIE.

Jak się roudzi scenarjusz.

Skąd wziąć „wizyjność” na 100 obrazów rocznie.

Z laboratorjów filmowych „Paramount Pictures Corporation” wychodzi w świat zgorą 100 wielkich obrazów rocznie. Imponująca ta cyfra jest wynikiem zbiorowego wysiłku nie tylko zespołów aktorskich reżyserskich i technicznych. Motion pictures — ruchome obrazki, jak nazywa Ameryka sztukę filmową — byłyby martwe i niezrozumiałe, gdyby im nie towarzyszyły słowne komentarze, t. j. napisy. Zaopatrzyć obraz w dobre napisy — to praca nader ciężka i odpowiedzialna. Niezbyt stosowne napisy, przydługie teksty mogą zaszkodzić najlepszemu filmowi.

O wiele jednakże ważniejsza od napisów jest praca nad ułożeniem scenarjusza filmowego. Tu nie wystarczy sama tylko logika słowa, lakoniczność stylu. Potrzebne tu jest coś więcej: wielka wyobraźnia poetycka, zdolność nadawania opisom słownym postaci wizualnej, umiejętność transponowania ruchu, słowa, wrażenia — na ekran. Kiepski, ubogi w „wizyjność” scenarjusz uczyni najpiękniejszą powieść niezdatną do użytku na ekran.

Prawdę tę pojęła dobrze „Paramount”, której „laboratorjum” literackie składa się blisko z tuzina najlepszych piór w Ameryce. Zespół literacki „Paramountu” — to reortta, przez którą przechodzi tysiące scenarjuszów. Na czele działu literackiego stoi trzech najplodniejszych autorów filmowych: Lloyd Sheldon, Ralf Block i Luis Lighton. Trójka owa sprawuje całkowitą pieczę nad zbieraniem, opracowywaniem i dopasowaniem olbrzymiego materiału rękopisów dla nowych realizacyj filmowych.

Najplodniejszym dostawcą scenarjuszów, królem autorskim „Paramountu” jest Monte Katterjohn. Katterjohn jest na kontrakcie. Do zadań jego należy obmyślanie oryginalnych tematów filmowych, które następnie daje się do opracowania młodym talentom literackim. Wytwórnia bowiem musi mieć w swoich kasach ogniotrwałych zawsze okazały zapas tematów, tyle akurat, by zespoły aktorskie i reżyserzy nie narzekali na brak pracy.

Obecnie Katterjohn przygotowuje spe-

cialne scenarjusze dla gwiazd charakterystycznych Paramountu: Bebe Daniels, Walla ce Beery, Raymonda Hattona, Chester Conklina, W. C. Fieldsa i innych, którzy ze względu na właściwy sobie „genre” gry, dramatyczny, komedjowy, groteskowy —

wymagają specjalnych ról.

Dla współpracy z Katterjohnem zaangażowano w sezonie bieżącym na stałe pięciu nader pomysłowych pisarzy: Jacka Jewe, Scott Darlinga, Sydneya Buchmana, Arnda Giusti i Gil Pratta.

Zagadka kinematograficzna „Rozwoju”.

TERMIN SKŁADANIA ODPOWIEDZI ZOSTAJE PRZEDŁUŻONY do dn. 20 bm

W „Rozwoju” z ubiegłej niedzieli (dn. 8 stycznia) pomieściliśmy trzy główki kobiece, które były podobiznami jednej z artystek filmowych w Hollywood. Czytelnicy mieli odgadnąć kto jest tą artystką.

Pomimo bardzo licznych odpowiedzi nadesłanych w terminie do Redakcji, żadna z nich nie była trafną. Wobec tego termin

rozwiązania zagadki przesuwamy do dnia 20 bm. dając możliwość wszystkim biorącym udział w konkursie do powtórnego nadesła-

nia odpowiedzi.

Dla ułatwienia zadania dodajemy, że artystka, której podobizny rodawaliśmy należy do zespołu wytwórni „Paramount”.

Gloria Swanson drapie.

GWALTOWNY TEMPERAMENT PIĘKNEJ CORY PÓLNOCY.

Znana artystka filmowa, Gloria Swanson, znana jest wśród swoich koleżanek i kolegów z usposobienia bardzo nierównego. Z lada powodu potrafi ta piękna Szwedka wybuchnąć szalonym gniewem, zwymyślać kogoś wyrażaniu obelżywemi, popełnić jakiś czyn zgola niepoczytalny.

Z powodu takiej właśnie awantury musiała z nią niedawno zerwać kontrakt znana wytwórnia Metro-Goldwyn-Mayer. Oto pani Swanson, która nie jest już osobą pierwszej młodości, zapragnęła otrzymać rolę młodej dziewczyny w obrazie „Gwiazda północy”. Reżyser Smiles oświadczył jej jednak stanowczo, iż rolę tę obejmie Bebe Daniels. Piękna Szwedka dostała wówczas istnego ataku furji. Rzuciła się na Smilesa i po drapała mu twarz w sposób, którego nie powstydzalaby się rozjuszona tygryśca.

Reżyser okazał się na tyle rycerskim, że nie zareagował czynnie przeciwko niespodziewanemu atakowi artystki. Oświadczył jednak dyrektorowi i głównemu właścicielowi wytwórni że musi wybrać między nią a panią Swanson.

Dyrektor, mający już po uszy awantur, wywoływanych przez piękną Szwedkę, zerwał z nią kontrakt. Gloria Swanson wdobyła przeciwko niemu proces, który budzi w Ameryce ogromną, a nieszczęśliwą dla pani Swanson miłą, sensację.

Biedna Pola Negri.

Z POWODU NADMIERNYCH WYDATKÓW ZNAJDUJE SIĘ W KŁOPOTACH FINANSOWYCH.

Sławna nasza rodaczka Pola Negri, jedna z najgłośniejszych gwiazd srebrnego ekranu, znajduje się obecnie — jak o tem donoszą pisma amerykańskie — w kłopotach finansowych.

Jakto? — zawoła niejeden z czytelników. — Wszak piękna i utalentowana artystka zarabia wprost bająnskie sumy; wszak należy do najlepiej wynagradzanych potentatek filmu?!

Zapominamy jednak o tem prawie psychologicznem, że wraz z majątkiem rosną również także nasze potrzeby. Do wyjątków należą ci ludzie bogaci, którzy mimo znacz-

nej fortuny, prowadzą żywot skromny i umiarkowany. Prawo to widoczne jest również w życiu Poli Negri. Lubuje się ona w niesłychanie wystawnym i okazałym trybie życia, sypie dolarami na prawo i lewo i wskutek tego nawet jej milionowe dochody okazują się często niewystarczające.

Przed kilku miesiącami rozpoczęła budowę wspaniałego pałacu stylowego w Hollywood. Obecnie jednak budowa musiała zostać przerwana z powodu braku funduszy.

Pola jest z tego powodu bardzo zmartwiona. Czy wielu ludzi będzie jej z tego powodu współczuło.

ROZMAITOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Zwierzęta - robotnicy.

Zwierzęta zastępują ludzi i nieraz wykonywują prace których ludzie nie potrafią.

Pocziwe krówki, nastarczające niefałszowanego mleczka, owieczki, które można strzyc bez protestu z ich strony, kurki produkujące jaja bez względu na ich cenę targową — oto fakty gospodarcze, o których nie trzeba wiele mówić. Człowiek jednakowoż idzie dalej w wyzyskiwaniu zwierząt dla swoich celów. Można przyjąć, że dajmy na to lasiczkę da się wytresować do polowania na szczury i króliki, ale kto by przypuścił, że tych małych zwierzątek używa się też do zakładania drutów telefonicznych w podziemnych przewodach?

Wynalazczość ludzka wymyśliła sobie tutaj doskonały sposób. Oto najpierw człowiek wpuszcza w ową rurę, przez którą drut ma być przesunięty — szczura, a za szczurem w tropy lasiczkę. Do lasiczki jest przymocowany cienki drut, który ona bez trudu przeciąga przez rurę. Ten cienki drut służy potem do wciągania grubszego, do którego znowu jest umocowany jeszcze grubszy, tak że ostatecznie można przeciągnąć i potężny kabel telefoniczny. Ale pierwszej pracy dokonała pocziwa lasiczka.

Zdarza się często, że rury służące do drenowania są tak zamulone, iż trzeba oczyścić je przy pomocy potężnych prądów wody. W mieście Hillsdale była jedna z rur tak dalece zatkana, że nawet woda pod dużym ciśnieniem nie mogła nic na to poradzić. Wówczas pewien sprytny chłopak postanowił wsadzić do owej rury błotnego żółwia. Żółw istotnie wykonał swoją pracę: przaszwidrował się doskonale przez muł i umożliwił oczyszczenie rury. Następstwem tej ciekawej próby było, iż miasto „zaangażowało” 12 takich żółwi, ażeby ich używać do tego rodzaju zajęć. Ten gatunek żółwi odznacza się niezwykłą siłą. Są one w sta-

nie zazwrócić z drogi łódź, jadącą w szybkim tempie.

A teraz o słynnym boa constrictorze. Indianie meksykańscy oblaskawili żyjącego tam, niewinny dość zresztą gatunek tego gada i używają go do polowania na szczury. W nieobecności swoich panów olbrzymy ten, długości do 12 stóp, bawia się z dziećmi i pilnują domów swoich panów. Można sobie wyobrazić że taki wąż jest istotnie dobrym stróżem domu.

W Wenezueli używa się do strzeżenia owiec zamiast psów — zórawi. Ich panowie

są bardzo z nich zadowoleni i wystawiają im jaknajlepsze świadectwo. Odpowiada ta funkcja w zupełności charakterowi zórawia, który ustawicznie myśli o swoim bezpieczeństwie i jest nadzwyczaj ostrożny. Nie pozwala on na żadną walkę w trzodzie, a kto nie usłucha wezwania zostaje ukarany mocnym uderzeniem dzioba. Jeżeli trzodzie grozi niebezpieczeństwo, wówczas zóraw gwałtownym krzykiem woła o pomoc. NatURALNIE tylko bardzo młody zóraw da się pozwolić do tych funkcji zaprawić. Starego zórawia nie da się już wytresować.

Tajemnica podwójnego morderstwa.

PRZYPADEK PO POŁ WIEKU WYKRYWA ZBRODNIARZY.

W kwietniu 1875 roku zostali zamordowani Józef i Aeozia Schieder, właściciele gospody „Pod królem Sobieskim” w Türken schonze w Wiedniu. Przypuszczano, że mordercami byli jacyś dwaj nieznani nikomu goście tej gospody, którzy zniknęli w tajemniczy sposób i dotychczas nie zostali przez policję wykryci.

W dniu 31 stycznia r. ub. wystawione były na licytację rzeczy niejakej Józefy F. Znajdował się tam także stary kufer, nabyty przez jakiegoś tandeciarza. W kufrze tym mieściły się bezwartościowe rupiecie, wśród których jednak nabywca znalazł dokumenty, wystawione na imię jakiejś Józefy F., zamieszkałej w Wiedniu a urodzonej w Czecho-Słowacji, oraz zapieczętowaną kopertę, zawierającą w sobie dokument następującej treści spisany przez ową właśnie Józefę F.:

„W roku 1875 popełnione zostało morderstwo na osobach małżonków Schieder.

Nastąpiły na skutek tego liczne aresztowania i w związku z tą sprawą przesiedział również w więzieniu niejaki Johann K. przez 2 lata, a następnie dla braku dowodów z więzienia tego został wypuszczony. Tem nie mniej jednak był on właśnie poszukiwanym przez władzę mordercą. Na śledztwie nie zeznał on nic, jednakże ze zbrodni swej zwierzył się córce swej Józefie F. Moralną jednak sprawczynią tego ohydneho czynu była, jak wynikało ze słów Johanna, siostra jego Marja. Nietylko usiłowała go ona i opanowała całkowicie i zbrodniczość swą posunęła do tego, iż mu się oddała i żyła z nim, ale uzyskawszy w ten sposób całkowitą nad nim władzę, wyludziła od niego przedewszystkiem jego dział spadkowy, jaki pozostał im po dziadku i babce a następnie namówiła go do zamordowania i obrabowania Schiederów. Pięniędzmi temi owdądnęła ona i kochanek jej, którego miała na swem utrzymaniu, a w końcu ogłoconego ze wszystkiego i doprowadzonego przez swój iście szatański wpływ do zbrodni brata wyrzuciła go na bruk”.

Po mozolnych poszukiwaniach udało się wreszcie policji stwierdzić, że ów Johann K., nieślubny ojciec Józefy, zmarł w r. 1919 w lutym w jednym ze szpitali wiedeńskich.

Tak więc po przeszło półwieczu wyjaśniła się sprawa zbrodni, która w swoim czasie osłonięta była nieprzeniknioną tajemnicą.

rze strzelają na 130-140 metrów w górę. Koło Melbourne znajduje się nawet olbrzym wysoki na 170 metrów.

Godnymi rywalami eukaliptusów są t. zw. „grube drzewa kalifornijskie”, odkryte dopiero w roku 1852. Ich nazwa naukowa „Sequoia gigantea”. Są to gatunki cedru. Najwyższy okaz dotychczas znaleziony miał 140 metrów wysokości. Wysokość innych waha się w cyfrach około 100 metrów.

Najwyższe drzewa znajdują się w Brazylii.

SĄ TO NIEZNANE JESZCZE GATUNKI, ODKRYTE PRZEZ PODRÓŻNIKA FAWZETTĄ.

Angielski badacz płk P. H. Fawzett, w towarzystwie swojego syna i przyjaciela wyruszył w roku 1925 na zbadanie dziewiętnastu puszczy Brazylii. Od tego czasu słuch o nim zaginął. Przypuszczano więc, że Fawzett wraz ze swoimi towarzyszami zostali zabici przez tamtejszych dzikich mieszkańców. Tymczasem wszyscy ci podróżnicy odnaleźli się.

Przynosi o nich wiadomość badacz brazylijski, Courteville, który niedawno autem puścił się w tę samą podróż co Fawzett. I oto dziwnym trafem spotkał on ekspedycję Anglika, który mu oświadczył, iż dlatego nie dawał o sobie wiadomości, ponieważ nie zamierza wracać do Europy. Jemu i jego towarzyszom życie w pampasach i dziewiętnastu lasach tak dalece się podoba, że zu-

pełnie nie odczuwają oni tęsknoty za Europą.

Fawzett opowiedział w dalszym ciągu Courteville'owi, że na dalekich wzgórzach w najbardziej nieznanach okolicach puszczy brazylijskiej odkrył prawdziwe curiosum przyrody, mianowicie gatunek drzewa, którego niektóre egzemplarze dosięgały niespotykanych dotąd rozmiarów. Są to najwyższe drzewa świata, przewyższające nawet słynne australijskie eukaliptusy. Jest on przekonany, że drzewa te są pozostałością dawno zaginionej flory.

Wiadomość ta, jeżeli się potwierdzi będzie przedstawiać dla przyrodników nie mały interes. Za najwyższe dotychczas drzewa uchodziły eukaliptusy, mianowicie ich gatunek „Eucalyptus amygdalina”; którego egzempla

ZYCIE GOSPODARCZE.

Najważniejsze szkodniki drzew owocowych.

które zimową porą zwalczać można i sposoby ich zwalczania.

Do warunków, od których należy zacząć dowalający plon naszych sadów należy m. in. walka ze szkodnikami drzew owocowych, którą nietylko wtedy przeprowadzić trzeba, gdy szkody już aż nadto są widoczne lecz i zimową porą. Drzewa owocowe w stanie nie ulistnionym znoszą silniejsze a zatem i skuteczniejsze środki owadobójcze i to powinno nas zachęcać do zajęcia się już teraz walką z szkodnikami temwięcej, że niektóre owady właśnie zimową porą na drzewach więcej podpadają jak latem np. bielonek, glogowiec i rudnica złotopłynna, zimująca w gniazdach.

W porze obecnej można zwalczać następujące szkodniki:

1. Mszycę krwistą; Schironeura lenigera Hausm. na jabłoniach (ew. gruszech i glogach) (crataegus) zwalczamy przez spryskiwanie całych drzew 10-procentowym roztworem rozpuszczalnego w wodzie karbolineum. Opadnięte korzenie zalewa się mlekiem wapiennym z świeżo lasowanego wapna. Przed spryskiwaniem poleca się w dni ciepłe umiejętnie zeszkrobanie z pni i gałęzi grubszych, łuszczącej się kory, mchów i porostów. Zbieranie i palenie tych skrobanek jest wiele wskazane ze względu na szkodniki zimujące w porostach i pod korą.

2. Niestrzep glogowiec (Pieris orategi) zimuje na drzewach owocowych wśród suchych liści omotanych pajęczyną. W środku tych małych gniazd gąsienic znajdują się liszki glogowca. Gniazda te trzeba za pomocą sekatora (nożyce) na tyczce umocowanego obcinać, zbierać do worków i palić.

3. Rudnica złotopłynna (Porthesis chrysothorax) również zimuje jako liszka na drzewach owocowych ale w większych gniazdach, które obcinamy i palimy.

4. Brudnica nieparka (Ocnoris dispar) zimuje w formie jajek ułożonych w gromadkach na korze drzew a nawet na płotach i murach. Gromadki jajek są pokryte włoskami szarawożółtawej barwy. Jajka trzeba rozgniatą twardą łopateczką lub pedzlować lizolem lub karbolineum.

5. Przedzimek owocowiec (Cheimatobia brunata) zimuje w formie jajeczka. Spryskiwanie całych drzew 10-procentowym roztworem karbolineum przyczynia się do zniszczenia jajek. Można też stosować spryskiwanie drzew i bieleń pni mlekiem wapiennym (5

kg. wapna nie lasowanego na 100 ltr. wody).

6. Prządka pierściennica (Castropadha neustria) zimuje na drzewach owocowych w formie jajek ułożonych pierścieniami twardej, obejmującymi cieńsze 2-letnie i tego-roczne pędy. Jajeczka trzeba ostrożnie zdjąć z gałązki zbierać i palić. Można też całą gałązkę obciąć i spalić wraz z jajeczkami.

7. Kwieciek jabłkowiec (Anthonomus pomorum) zimuje jako obrząszczyk w szeze-

linach kory w porostach, w ranach rakowatych. Skrobanie pni, zbieranie i palenie skrobanek i spryskiwanie całych drzew świeżym mlekiem wapiennym (5 klg. wapna nie lasowanego na 100 litrów wody) lub 10-procentowym roztworem karbolineum jest z powodzeniem stosowane.

Spryskiwać trzeba w czasie pogody i tylko wtedy, gdy temperatura dochodzi do paru stopni ciepła.

Targi Międzynarodowe w Budapeszcie.

ODBEDĄ SIĘ W OKRESIE od 28 KWIETNIA do 7 MAJA.

W Budapeszcie odbędą się w czasie od dnia 28 kwietnia do dnia 7 maja br. Targi międzynarodowe. Informacji udziela Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu.

W Austrii jest zbyt na większe ilości wędzonej wieprzowiny wszelkiego rodzaju. Kielbasy polskie, uiszczające niższe opłaty celne, cieszą się również dobrym zbytem, gdyż są lepsze od ustrjackich i czeskich. Szyńka i droższe kielbasy nie mają w Austrii dobrego zbytu, gdyż produkcja krajowa

wa pokrywa w zupełności zapotrzebowanie, a sposób solenia kielbas nie odpowiada wymaganiom tamtejszych konsumentów.

W Izbie przemysłowo-handlowej w Poznaniu jest do przejrzania teksty tarif celnych, obowiązujących na Kubie i w Stanach Zjednoczonych.

W marcu br. odbędą się we Wrocławiu Targi międzynarodowe, które zostały ograniczone do dwóch dni, t. zn. 11 i 12 marca.

Statystyka zarobków w Szwecji.

ZAROBKI STAŁE WZRATAJĄ.

Rząd szwedzki przeprowadził statystykę zarobków pracowników najemnych w Szwecji w r. 1926-ym. Ankieta objęła 3.900 przedsiębiorstw, liczących 280.000 pracujących, w tem 200.000 mężczyzn dorosłych. Obliczono przeciętną zarobków, dziennych i akordowych.

Okazało się, że w r. 1926-ym przeciętny zarobek dorosłego pracownika wyniósł dla całej Szwecji 2.700 koron, a dla Sztokholmu 3.700. Stanowi to, wobec kursu przeszło 2.40 zł. za koronę szwedzką, na naszą walutę: około 6.500 i około 8.900 zł. na osobę. W stosunku do zarobków w r. 1913-ym przedstawia to podwyżkę 118 proc., a w sto-

sunku do r. 1925-go podwyżkę 2 proc. W porównaniu z wahaniami wskaźnika kosztów utrzymania, który w latach 1924 i 1925 utrzymywał się na poziomie stałym, a w r. 1926-ym uległ nawet pewnemu obniżeniu, widoczna się w całej pełni, że realna wartość zarobków świata pracy najemnej uległa w Szwecji znacznej poprawie: w stosunku do r. 1913-go poprawa ta wynosi nie mniej jak 28 proc., a w stosunku do r. 1925-ego też jeszcze 4 proc.

Oto, w jaki sposób podnosi się zagraniczną skalę zarobków, a zatem i zdolność nabywczą pracownika. A u nas?

Polskie płótno do Ameryki

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE.

Zapotrzebowanie na płótno w Stanach Zjednoczonych jest tak wielkie, iż przeszło połowa całego międzynarodowego eksportu płótna idzie na Stany Zjednoczone. W związku z tem konsul R. P. zwraca uwagę w Detroit na możliwości eksportu polskiego płótna do Ameryki.

Największe widoki zbytu w Stanach Zjednoczonych mają płótna i wyroby płócienne z tkanin lżejszych i gęściej przedzonych, których tam się nie wyrabia z powodu braku fachowych rąk i droższymi robocizny. Amerykańska produkcja ogranicza się prawie wyłącznie do płócien niższego gatunku. Importowane płótna podlegają opłacie celnej, w zależności od gatunku. Importowane płótna podlegają opłacie celnej, w zależności od ga-

tunku od 35 do 40% wartości.

Ogólna wartość rocznego importu płócien i wyrobów płóciennych do Stanów Zjednoczonych wynosi obecnie przeszło 41 milj. dolarów.

Najbardziej poszukiwane na rynku amerykańskim są płótna zwykle, bielone, lub niebielone, przeznaczone na ściertki, ręczniki itd., płótna delikatniejsze na chustki do nosa i t. p. płótna białe i kolorowe na ubrania, płótna na bluzki i bieliznę, płótna żaglowe, oraz płótna deseniowe z deseniami (kwiaty, róże, chryzantemy, liście dębowe); na ręczniki, obrusy, serwetki i t.

Płótna deseniowe, wyrabiane w Polsce na wielką skalę, mogą z powodzeniem wytrzymać konkurencję angielską

NOWA PREMJOŃKA W PRZYGOTOWANIU.

W Ministerstwie Skarbu toczą się od dłuższego czasu narady w sprawie emisji nowej pożyczki premjowej. Pożyczka ta ma być 4-ro procentowa opiewająca na złote, z terminem 10-letnim, przy stopniowej amortyzacji. Suma pożyczki wyniesie podobno 50 milj. złotych.

KRONIKA

KALENDARZYK.

NIEDZIELA, 15 stycznia — Pawła
TEATRY.

Teatr Miejski: „Kredowe Koło“.

Teatr Popularny: — „Gri-gri“.

WIDOWISKA.

Casino: — „Mogila Nieznanego Żołnierza“.

Splendid: — „Casanowa“.

Gong: — Występy Halamy.

Odeon: — „Pacific“.

Czary: — Niewolnica z Szanghaju.

Grand Kino: — „Niewinnie zasądzony“.

Corso: — „Pociąg w płomieniach“.

Mewa: — „Ta, którą spoliczkowano“.

Dom Ludowy: — „Mrowisko ludzkie“.

Wiadomości bieżące.

Ostatni dzień

Już tylko dzień dzisiejszy pozostaje na sprawdzanie list wyborczych do Sejmu i Senatu. Dziś, w niedzielę, dnia 15 stycznia — nieodwołalnie ostatni termin sprawdzania list w komisjach obwodowych, które dziś czynne będą od godz. 4 po poł. do 10 wiecz.

Kto dotychczas nie zdołał spełnić tej powinności obywatelskiej, niech nie zwleka i spełni ją teraz.

Już tylko ostatni dzień do sprawozdania!

Wagony sypialne III klasy Łódź- Kraków

W dniu dzisiejszym zostaje uruchomiony wagon sypialny 3 klasy z Łodzi do Krakowa i z powrotem.

Wagon sypialny doczepiony będzie do pociągu wychodzącego z Łodzi o godzinie 11.45 w nocy. Oczywiście kursować on będzie dopiero od Kuluszek, pasażerowie więc, którzy w Łodzi wykupią bilety na miejsca w sleepingu, do Kuluszek dojadą pociągiem miejscowym, tam zaś zajmą miejsca w wagonie sypialnym.

Z Krakowa do Łodzi pociąg z wagonem sypialnym 3 klasy wychodzić będzie o godzinie 10.30 wieczorem.

Walka z tytułomanją

Urząd wojewódzki otrzymał okólnik, w którym ministerstwo spraw wewnętrznych wskazuje na tytułomanję panującą w niektórych urzędach, gdzie urzędnicy każą się tytułować według posiadanych tytułów za czasów państw zaborczych. Ministerstwo poleca używanie tytułów rzeczywiście przysługujących urzędnikom, używanych w hierarchii urzędowej polskiej. (bip)

Choć jedna na całe miasto

Województwo otrzymało polecenie dołożenia usilnych starań, by już w najbliższym czasie w każdym mieście województwa znajdował się przynajmniej jeden hotel, zaopatrzone w łazienkę, aby w każdej chwili można było wziąć kąpiel. Zarządzenie to ma na celu umożliwienie kąpania się ludziom, zmuszonym do częstego zatrzymywania się w miastach prowincjonalnych. (bip)

Min. Sławoj - Składkowski w Łodzi

PODRÓŻ W CELU DOKONANIA INSPEKCJI SANITARNEJ.

Wczoraj o godz. 6 w. od strony Warszawy, szosą Zgierską, przybył do Łodzi autem p. min. spr. wewn. Sławoj-Składkowski w towarzystwie swego sekretarza. Obaj panowie byli po cywilnemu.

Pan minister zajechał do Urzędu Wojewódzkiego, skąd z p. wojewodą Jaszczoł-

tem i jego osobistym sekretarzem p. Rosickim udał się do Grand-Hotelu, gdzie spożył posiłek, konferując w międzyczasie z p. wojewodą.

O godz. 7 wiecz. p. minister wyjechał w stronę Kalisza, prawdopodobnie w celu inspekcji sanitarnej. (p)

Czerwony kur w Monopolu Tytoniowym

PASTWA PŁOMIENI PADŁO 50 SKRZYŃ TYTONIU.

W dniu wczorajszym o godz. 4 po poł. wybuchł pożar w magazynie Monopolu Tytoniowego przy ul. Kopernika 62.

Przechodnie zauważyli wydobywający się dym i natychmiast zawiadomili straż ogniową. Na miejscu pożaru przybyły I, II, III i V oddziały straży ogniowej, które energicz-

nie zajęły się stłumieniem żywiołu. Akcją kierował dr. Grohman.

Pożar stłumiono o godz. 6.50 wiecz. Spłonęło 50 skrzyń tytoniu wartości 6 tys. zł.

Przy akcji ratunkowej obecni byli przedstawiciele policji z p. nadkom. Weysem na czele. Przyczyny pożaru nieustalono.

Niebezpieczne kino.

BOJKA W POCZEKAŁNI KINA „RESURSA“.

W dniu wczorajszym Bronisław Warchaliński miał nieostrożność udać się do kina „Resursa“ mieszczącego się przy ulicy Kilińskiego 123. Gdy znalazł się w poczekalni nagle przystąpił do niego nieznajomy jakiś osobnik i z niewiadomych przyczyn wszczął awanturę z Warchalińskim, w trakcie której zadał mu kilka ran nożem. Zawzwano pogotowie, którego lekarz po nałożeniu opatrunku pozostawił Warchalińskie-

go w stanie bardzo osłabionym na miejscu.

Tego rodzaju bezpłatne „atrakcje“ w poczekalni kina „Resursa“ niewątpliwie urozmaicają bywalcom tego kina czas oczekiwania na seans, jednak mają tę niedogodną stronę, że zmuszają do noszenia z sobą środków opatrunkowych ewentualnie do uprzedniego wykupienia polisy asekuracyjnej na życie. (p)

Kto chce zostać mierniczym przysięgłym

EGZAMINY ODBĘDĄ SIĘ W DRUGIEJ POŁOWIE KWIETNIA.

W myśl par. 26 rozporządzenia z dnia 26 lutego 1926 r. (Dz. U.R.P. Nr. 33, poz. 203) zawiadamia się, że egzaminy na mierniczych przysięgłych w terminie wiosennym odbędą się dla kandydatów, przynależnych pod względem terytorjalnym do Komisji egzaminacyjnej w Warszawie, w drugiej połowie kwietnia r. b. Bliższe szczegóły jak termin, lokal i godzina rozpoczęcia egzaminu będą podane pisemnie każdemu poszczególnemu zgłoszeniu i dopuszczonemu do egzaminu kandydatowi. Równocześnie przypomi-

na się, że w myśl par. 7 na wstępie powołanego rozporządzenia, kandydaci, którzy pragną być dopuszczeni do egzaminu w terminie wiosennym winni złożyć należycie udokumentowane podania (par. 8 wspomnianego wyżej rozporządzenia) w ciągu lutego r. b. na ręce Sekretarza Komisji organizacyjnej w Warszawie, ul. Foksal 11, (lokal Wydziału Miernictwa Ministerstwa Robót Publicznych). — Tam też można nabyć wykaz ustaw, rozporządzeń i przepisów, wymaganych przy egzaminie.

Ludzie bez pracy.

IŁOŚĆ BEZROBOTNYCH ZNÓW SIĘ ZWIĘKSZYŁA.

Na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi: m. Łódź, powiaty (łódzki, łaski łączycki, sieradzki i brzeziński) w dniu 14 stycznia 1928 r. było zarejestrowanych 23,799 w tym w samej Łodzi 18,070 w Pabjanicach 1,388 w Zgierzu 2,110, w Zduńskiej Woli 435, w Tomaszowie Maz. 1,319, w Konstantynowie 230 w Aleksandrowie 96 w Rudzie Pabjanickiej 151.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 11,714 w tym 7,051 bezrobotnych brało zasiłki ustawowe z Funduszu Bezrobocia

i 4,663 bezrobotnych zasiłki doraźne ze Skarbu Państwa. W samej Łodzi pobierało zasiłki 8,419 bezrobotnych z czego 5,204 z Funduszu Bezrobocia i 3,215 ze Skarbu Państwa.

Pracowników umysłowych brało zasiłki: 1,320 w tym ustawowych 224 i doraźnych 1,096. W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie Łodzi 681 bezrobotnych, otrzymało pracę 281, wysłano do pracy 111. Urząd rozporządza 99 wolnymi miejscami dla robotników różnych zawodów.

Licytacja w Komisariacie Rządu

Komisariat Rządu na m. Łódź podaje do wiadomości, że w dniu 16 stycznia r.b., to jest w poniedziałek o godz. 10 rano w podwórzu przy ul. Kilińskiego Nr. 152 odbędzie się w drodze licytacji sprzedaż powozu i pary koni.

— oOo —

Kronika policyjna.

Uciekinierzy od życia

W dniu wczorajszym Janina Taśbowska zamieszkała przy ulicy Gdańskiej 148 zacyła z niewiadomej przyczyny większą ilość jodyny. Zawezwany lekarz pogotowia ratunkowego po przepłukaniu denatce żołądka, pozostawił ją na miejscu w stanie osłabionym.

16-letni chłopiec Kazimierz Michałski zamieszkały przy ulicy Emilji 12 zacył w bramie domu przy ulicy Karola 20 większej dozy jodyny w celu samobójczym. Zawezwane pogotowie ratunkowe odwiozło go do domu w stanie osłabionym.

— oOo —

ODCZYTY.

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA.

Czerwony Krzyż przypomina, iż w dniu dzisiejszym o godz. 12 min. 30 w poł. w sali Polskiej YMCA., Piotrkowska 89 p. dr. Pik wygłosi odczyt n. t. „Syfilis a układ nerwowy”.

Wejście na odczyt bezpłatne.

— oOo —

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYRZEN.

OPLATEK U DOWBORCZYKÓW.

Dziś, w niedzielę o godz. 11-ej przed południem w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 174 Stowarzyszenie Dowborczyków urządza tradycyjny opłatek.

Zarząd prosi swych członków o punktualne przybycie.

ZE ZW. LUD. NAR.

Sekretariat Związku Ludowo-Narodowego w Łodzi niniejszym zawiadamia, że w niedzielę dnia 15 stycznia r.b. o godz. 5 p. p. w sali Zw. L. N. Nawrot 36 odbędzie się Wielki Wiec Antikomunistyczny, na który zaprasza się członków i sympatyków o jak najliczniejsze przybycie Zarząd.

WIECZORY KLUBOWE U HANDLOWCÓW POLSKICH.

Zarząd Związku Handlowców Polskich podaje do wiadomości, iż po dłuższej przerwie, z dniem 11 b. m. zostały wznowione Wieczory Klubowe, które jak dawniej będą się odbywały w każdą środę.

Początek punktualnie o godzinie 8 wieczorem.

ZE STOW. ROB. CHRZEŚC.

W niedzielę dnia 15-go stycznia r. b. o godz. 4.30 po poł. w sali Stowarzyszenia Robotników Chrześc. przy kościele św. Anny Zarząd Miejskowy Stowarzyszenia urządza „Tradycyjny Opłatek” na który zaprasza wszystkich członków wraz z rodzinami o jak najliczniejsze przybycie. O godz. 4.30 po poł. w oddz. na Widzewie w sali Stow. Rob. Chrześc. odbędzie się uroczysty opłatek. O godz. 4.30 w oddz. Dąbrówka przemawiać będzie prezes Stow. Rob. Chrześc. p. Dąbrowski.

— oOo —

Organizacja Powszechnej Wystawy Krajowej

PREZYDJUM P. W. K. NA KONFERENCJI Z PRZEMYSŁOWCAMI W ŁODZI.

W dniu wczorajszym bawili w Łodzi pp. prezydent m. Poznania, Ratajski, prezes Rady Głównej Powszechnej Wystawy Krajowej w r. 1929 b. woj. Dr. Wachowiak, prezes Zarządu i radca Robiński, wiceprezes Zarządu, w celu sfinalizowania rokowań, do tyczących udziału polskiego przemysłu włókienniczego w Państwie Polskim, przy udziale przedstawiciela bielskiego przemysłu włókienniczego, doprowadziły do całkowitego uzgodnienia stanowisk obu stron i postanowione zostało, że specjalnie dla przemysłu włókienniczego zbudowany zostanie wielki pawilon o powierch. 4000 m kw. przy legający bezpośrednio do wielkiego westybu

lu, stanowiącego główne wejście na Wystawę. W pawilonie tym zgromadzone być mają wszystkie eksponaty całego polskiego przemysłu włókienniczego wszystkich gałęzi, przyczem gestja w zorganizowaniu Wystawy, Włókiennictwa powierzona została Związkowi Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim, w porozumieniu z którym Zarząd Wystawy utworzy Zarząd Grupy Włókienniczej. Miejsca w pawilonie będą mogły być wystawcom przydzielone tylko i wyłącznie przez Zarząd Grupy, do którego też Biuro Wystawy odsyłać będzie wszystkie ewentualne zgłoszenia bezpośrednio.

— oOo —

Konkurs wystaw sklepowych

ODBEDZIE SIĘ W ŁODZI W DNIU 18 MARCA.

Pragnąc przyczynić się do ożywienia handlu detalicznego w Łodzi, 3 tut. najpoważniejsze organizacje kupieckie, grupujące właścicieli sklepów detalicznych postanowiły w dniu 18 marca zorganizować na wielką skalę zakrojony konkurs wystaw sklepowych. Celem konkursu jest:

1) pobudzenie zmysłu artystycznego wśród kupiectwa 2) szlachetne współzawodnictwo, zmierzające do zwrócenia na swe przedsiębiorstwo uwagi jaknajszerszych sfer konsumentów 3) przekonanie miejscowej klienteli, że firmy łódzkie są równie dobrze zaopatrzone w artykuły najprzedniejszych i najmodniejszych gatunków jak firmy stołeczne, które dzięki artystycznym efektom zdobywają tak wielką popularność.

Organizacja konkursu będzie postawiona na jaknajpoważniejszym poziomie, to też wzbudził on już wielkie zainteresowanie i jest rzeczą pewną, że zgłoszą się wielka ilość uczestników tej imprezy. Drugiej zaś strony główne ulice miasta zyskają na estetycznym wyglądzie, a publiczność otrzyma

bezpośrednio po okresie wyborczym interesującą atrakcję.

WARUNKI KONKURSU.

1) Konkurs wystaw odbędzie się dnia 18 marca 1928 r. pod egidą Stowarzyszenia Kupców m. Łodzi, Piotrkowska-73, Polskiego Stow. Kupców i Przem. Chrześcijan Piotrkowska 113 i Pierwszego Stowarzyszenia Kupców Detalistów Woj. Łódz. Piotrkowska 31.

2) Do konkursu przystąpić mogą wszyscy łódzcy kupcy wszystkich branż posiadający frontowe okna wystawowe, bez względu na to, czy są członkami wymienionych Stowarzyszeń, czy nie.

3) Komitet organizacyjny konkursu wystaw okiennych przeznacza szereg nagród dla firm biorących udział w konkursie.

4) Nagrody przeznaczone są dla firm, których wygląd zewnętrzny wystaw odpowiada następującym warunkom:

a) wystawy muszą być udekorowane celowo t. j. odpowiadać artykułom posiadanym w sklepie, b) muszą być udekorowane artystycznie, c) ogólny wygląd wystawy musi sprawiać estetyczne wrażenie.

— oOo —

Piekarnie muszą być zmechanizowane do czerwca r.b.

CECHY PIEKARSKIE STARAJĄ SIĘ PRZYJŚĆ Z POMOCĄ SWOIM CZŁONKOM W ZAKUPIE.

Wobec tego, że w myśl rozporządzenia władz ostateczny termin prekluzyjny dla zmechanizowania piekarni mija w czerwcu roku bieżącego w całym państwie cechy piekarskie poszczególnych środków ujęły akcję w swe ręce, by członkom swym pomóc w zakupie odpowiednich maszyn. M. in. cech

ski. O godz. 3 po poł. w sali Domu Ludowego gospoda szewców urządza tradycyjny opłatek z herbatką. W dniu 16 b. m. o godz. 7 wieczorem w sali Domu Ludowego, Przejazd 34 odbędzie się zebranie Stow. Robotn. Chrześc., na którym przemawiać będzie ks. kan. Rybus.

— oOo —

piekarski w Łodzi, wiedząc o tem, że nie wszyscy piekarze są w stanie zmechanizować swe piekarnie z powodu braku środków materialnych na ten cel, zwołuje w najbliższych dniach nadzwyczajne zebranie, na którym będzie omawiana sprawa przyjscia z pomocą członkom cechu. (p)

Przy otyłości, pobudza naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” przemianę materji w organizmie i wpływa na wysmukłość kształtów. Liczni profesorowie zalecają picie wody Franciszka-Józefa i przy otłuszczeniu serca, uważając ją jako cenny środek, stosują rano, w obiad i wieczór po jednej trzeciej szklanki. „Zadać w aptekach i drog

KURSY JEZYKÓW OBCYCH W POLSKIEJ Y.M.C.A.

Polska YMCA. organizuje w tygodniu od 16 do 22 stycznia nowe komplety języka angielskiego i niemieckiego (wyższe, średnie i początkowe) i francuskiego (średni). Liczba słuchaczy ograniczona do 12 w komplecie. Celem nauki na kursie początkowym jest umożliwienie słuchaczom zrozumienia potocznej rozmowy w zakresie praktycznego życia i porozumienie się w obcym języku na najprostsze tematy. Licząc się z tymi celami i ograniczonym czasem cały nacisk kładzie się na wszechstronność zasobu słów i praktyczność ich zastosowania w rozmowie, a unika się wiedzy teoretycznej. Czesne 10 zł. mies. Jednocześnie przyjmowane są zapisy na Kursy Fotograficzne, Nauki Wymowy, Prawno—Ekonomiczne, Kreślenia Technicznego, Budowlane, Stolarskie i Metalowe w Polskiej YMCA. Piotrkowska 89 codz. od 2—9 godz. wiecz. tel. 23—90.

Teatr i sztuka.

TEATR MIEJSKI

Dziś, niedziela, trzy przedstawienia: o godz. 12 w poł. po raz przedostatni przed zejściem z afisza bajeczka świąteczna dla dzieci „Choinka Buma i Bączka”, o godz. 4 popołudniu po raz pierwszy na przedstawieniu popołudniowym „Kawiarenka” po cenach znizowanych. Wieczorem rekordowe stałe wypełniające widowisko „Kredowe Koło” (po raz 39—ty). Jutro, poniedziałek, dla Związków Robotniczych „Peer Gynt”. Początek o godz. 7.30.

TEATR KAMERALNY.

Dziś popołudniu o godz. 5—tej po cenach znizowanych świeżo wystawiony dramat nastrojowy Stanisława Przybyszewskiego „Śnieg” z Karoliną Lubieńską w roli Bronki oraz Horecką, Brodniewiczem i Szpakiewiczem w rolach głównych. Wieczorem po raz przedostatni przed zejściem z afisza finezyjna, dowcipna komedia buduarowa Sz. Guityry „Asekuracja wierności” z P. Relewicz—Ziemińską i Wł. Ziemińskim w rolach głównych. Jutro ostatnie powtórzenie „Asekuracji” po cenach znizowanych (od 1 zł. do 6 złotych.)

TEATR POPULARNY.

Wznowiona po 40—tu przedstawieniach „Gri—Gri” operetka urozmaicona występami pary baletowej pp. Valeuso grana będzie dziś w niedzielę dwa razy o godz. 4 popoł. i 8.20 wieczorem oraz we wtorek o godz. 8.20 wieczorem.

TEATR W SALI GEYERA.

Dziś w Sali Geyera Piotrkowska 295 o godz. 4 popoł. i 8.20 wieczorem „Moje bobo” arcy—wesoła krotkowiła w 3—ch aktach. Reżyserja Sł. Dębicza. Bilety w kasie na miejscu.

„BETLEEM POLSKIE”.

Dziś w godz. 12 w południe w Teatrze Popularnym „Betleem Polskie” L. Rybicka w wykonaniu Tow. Śpiew. im. Moniuszki. Bilety w kasie od 10 rano. Ceny od 1.50

Jubileusz 10-letniego istnienia NOK.

ZASŁUŻONA INSTYTUCJA KOBIECĄ OBCHODZIC BĘDZIE W DNIU DZIEJSZYM.

W niedzielę dn. 15-I 1928 r. o godz. 9 i pół rano w Katedrze św. Stanisława Kostki odbędzie się nabożeństwo odprawione przez J. E. Ks. Biskupa Tomczaka na intencję Nar. Org. Kobiet. Nabozęństwem tym rozpocznie N. O. K. jubileuszowy rok dziesięciolecia swego istnienia.

Po nabożeństwie odbędzie się zebra-

nie Kobiety w kinie „Record” przy Górnym Ryнку. O godz. 6 popołudniu w lokalu N. O. K. Moniuszki 11, p. Ładzina wygłosi odczyt p. t. „Kult Matki Bożej w Polsce i Francji” z przezroczami.

Na uroczystości te zaprasza uprzejmie członkinie i sympatyków

Zarząd N. O. K.

20,000 złotych zysku

DAŁA MASKARADĄ CZERWONEGO KRZYŻA.

Wobec niebywałego powodzenia, jakim cieszyła się maskarada Czerwonego Krzyża w dniu 5 stycznia r. b. i która przyniosła brutto zł. 20,000 dochodu. Czerwony Krzyż, poczuwając się do obowiązku wdzięczności, pragnie podziękować swym liczny Miłym Gościom za okazane poparcie i urzadza dnia 18 lutego na pożegnanie karnawału wspaniałą maskaradę, która pomysłownością dekoracyjną, wyszukanych atrakcji i t. p. prześcignie wszystkie dotychczasowe. Sekcja Dekoracyjna już rozpoczęła prace, do-

kładając wszelkich starań, aby ta ostatnia wielka zabawa karnawału pozostała w pamięci łodzian niezatarte wrażenie czarownic wizji.

Wspomnienie doskonałej zabawy i pysznego nastroju na poprzedniej maskaradzie, zaprawionego lekką a dowcipną intrygą, niewątpliwie zdecyduje, że wszyscy bywalcy karnawałowi spotkają się dnia 18 lutego na maskaradzie Czerwonego Krzyża na którą serdecznie zapraszamy.

Wielki Bal Maskowy na Kochanówkę

ODBĘDZIE SIĘ W NAJDŁODZĄCĄ SOBOTĘ.

Dowiadujemy się w dalszym ciągu, że prace organizacyjne Balu Maskowego na Kochanówkę posuwają się w szybkim tempie. Tegoroczny dochód balu przeznaczony jest całkowicie na budowę nowego pawilonu. W roku ubiegłym zachodziła często konieczność odmowy przyjęcia chorych z powodu zupełnego braku miejsc. Konieczność strasznie bolesna zarówno dla strony oddającej chorych jak i dla strony odmawiającej.

Kto chce dopomóc tym najniebezpieczliwszym chorym choćby drobnym datkiem,

(bilet na bal kosztuje tylko 6 zł. a przyjmuje my ofiary jaknajmniejsze) może połączyć w sobotę dnia 21 stycznia r. b. przyjemne z pożytecznym. Komitet organizuje najróżniejsze atrakcje i niespodzianki. Na czele sekcji dekoracyjnej stoją wybitnie uspołecznione jednostki jak pułk. Vogel, p. arch. Kaban, które dają pełną rekojmie że w Filharmonji będzie pięknie i estetycznie.

Bufety — fachowo prowadzone — będą tanie, a więc bal na Kochanówkę musi się w tym roku udać jak corocznie.

TEATR LITERACKO—ART. „GONG”.

Dziś nieodwołalnie po raz ostatni doskonala rewja p. t. „Tak się robi gwiazdy” w wykonaniu gościnnie występujących p. p. M. Chaveau i G. Cybulskiego oraz całego zespołu.

Jutro wielka premjera, program polityczny p. t. „Szał z Genewy” z gościnnym występem znakomitej artystki scen paryskich Larisy Aleksja.

Dziś w niedzielę trzy przedstawienia o godz. 5.45, 7.45 i 10 wiecz.

HALAMY W ŁODZI!

Wczorajszy występ sióstr Halama w „Gongu” stał się prawdziwym świętem artystycznym. Zarówno tańce, jak i piosenki Łody Halama zdobyły wstępnym bojem serce Łodzi, to też oklaskom i bisom nie było końca.

Dziś w niedzielę o godz. 12 w nocy nieodwołalnie ostatni występ sióstr Halama.

TEATR WIELKIEJ REWJI.

Dziś wieczorem odbędzie się pierwszy gościnny występ Teatru Wielkiej Rewji i odegrana zostanie wesoła aktualna rewja p. t. „Humor rządu” w 16 obrazach z prologiem. Udział biorą Marjan Rentgen artysta teatru Perskie Oko, znakomity piosenkarz

przy gitarze. Anna Zabojkina, głośna prima balerina, Józef Redo świetny artysta teatru Nowości, Stefanja Betcherowa artystka teatru Perskie Oko, Helena Zmichorowska Halina Narkiewicz i wiele innych. Ogółem udział bierze około 25-ciu osób. Konferuje Marjan Rentgen. Jutro w poniedziałek drugie i ostatnie przedstawienie. Początek przedstawień jutro o godz. 8.30 wiecz.

„ZYDÓWKA” W FILCHARMONJI.

W środę dnia 18 stycznia r. b. na specjalnie skonstruowanej scenie Filharmonji odegrana zostanie przepiękna opera w 5-ciu aktach Halevy’ego „Zydówka”. Zydówka wystawiona będzie w całości bez żadnych skrótów na tle własnych dekoracji z udziałem chóru i orkiestry.

Partję Racheli wykona znakomita śpiewaczka dramatyczna Opery w Zagrzebiu Henryka Korska, Eleazara, tenor Mieczysław Płuzański kardynała (bas) Dr. Tadeusz Wierzbicki. Resztę obsady tworzą doborowe siły śpiewacze. Warszawska Opera objazdowa pod dyr. dr. Wierzbickiego posiada do swej dyspozycji specjalny pociąg, udzielony przez Ministerstwo w celach kulturalnych. Dzięki tej uldze w komunikacji, opera jest w stanie przewozić duży zespół artystów, orkiestry, chóru personel techniczny oraz dekoracje. Bilety w cenie od 2 zł. do 7-miu już nabycyć można w kasie Filharmonji.

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

Notowania z dnia 14-go stycznia
WALUTY i DEWIZY.Londyn 43,49
Nowy Jork 8,90
Paryż 35,10
Praga 26,41½
Szwajcaria 171,79
Włochy 47,21
Wiedeń 125,60

Popyt na dewizy większy. Zapotrzebowanie pokrył Bank Polski z udziałem banków prywatnych. Dolar gotówkowy w obrotach pozagięldowych 8,88 i pół.

AKCJE.

Bank dyskontowy 134,00; Bank handlowy 123,00; Bank Polski 163,00; przem we Lwowie 107,00; zachodni 34,00; Zw. sp. zar. 93,00; Spiess 155,00; Siła i Światło 95,00; Warszawskie Tow. fabr. cukru 78,00; Wysoka 143 Węgiel 106,00; Cegielski 48,25; Lilpop 41,75; Modrzejów 45,25; Rudzki 50,00; Starachowice 64,75; Haberbusch 166,00.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

z dnia 14 stycznia 1928 r.

POZNAN.

Żyło 39,20 — 40,20, Pszenica 46,00 — 47,00, Jęczmień przemysłowy 33,00 — 35,00, Jęczmień browarowy 39,50 — 41,00; Owies 32,50 — 34,25, Mąka żytnia 65 proc. 57,25, Mąka żytnia 70 proc. 55,75; Mąka pszenna 65 proc. 66,50 — 70,50, Otręby żytnie 28,00 — 29,00 Otręby pszenne 27,25 — 28,25.

Usposobienie ogólne spokojne.

Brak gotówki i wpływy atmosferyczne utrudniają obroty.

—o—

PRZEZ RADJO.

PROGRAM NA NIEDZIELE 15 B. M.

10.15 Transmisja nabożeństwa z Bazyliki Wileńskiej. 12.00. Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny oraz hejnał z Wieży Marjańskiej w Krakowie. 12.10 Transmisja poranku muz. z Filharmonji Warszawskiej. Część I. 1) Hector Berlioz: a) Uwertura „Benvenuto Cellini“, b) Fragmenty z „Potępienia Fausta“: 1) Taniec sylfów, 2) Menuet błędnych ogników, 3) Marsz Rakocznego, c) Karnawał Rzymski — wykona orkiestra. Część II. 2) Liszta: a) Poemat symfoniczny „Preludja“ — wykona orkiestra, b) Koncert fortepjanowy A-dur — wykona z orkiestrą p. Sz. Marmor, c) Pieśń: 1) „To sen“, 2) „Kocham Cię“, 3) „Przyjdź we śnie“ — odśpiewa p. A. Comte-Witgocka. 14.00 Odczyty „Jaką trzodę chlewną chować“ — wygl. inż. W. Dusoge, „Wychów i pielęgnacja trzody chlewniej“ — wygl. p. W. Żebrowska i „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze“, wygl. p. S. Mędzecki. 15.00 Komunikaty. 15.15, Transmisja koncertu z Filharmonji. 16.30. Rozmaitości. 17.00 Transmisja uroczystości otwarcia Radjostacji Wileńskiej. 17.40. Transmisja z Wilna. Audycja literacka w wykonaniu zespołu „Reduty“ z udz. J. Osterwy. 18.20. Komunikaty P.A.T. 19.40, Transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy w Wilnie. 20.30. Transmisja z Wilna, Koncert wieczorny p. t. „Ziemia Wileńska w pieśni“. Wykonawcy: prof. Ferdynand Ruszczyk (słowo wstępne), W. Hendrichówna (sopran), prof. A. Ludwig (baryton), prof. Aleksander Kontorowicz (skrzypce), Chór Wileński tow. Operowego pod dyr. Wł. Szczepańskiego, orkiestra pod dyr.

Człowiek, który magnetyzuje wodę.

CIEKAWY DOSWIADCZENIA W WARSZ. TOWARZYSTWIE METAPSYCHICZNYM

Doświadczenia z magnetyzowaniem przedmiotów martwych, zapoczątkowane przez ś. p. prof. Ochorowicza, zdają się wkraczać na tory bardziej realne.

W warsz. Towarzystwie metapsychicznym odbył się szereg niezwykle ciekawych eksperymentów.

Członek komisji naukowej tego Towarzystwa, p. Bruno Powal-Grosicki zdemonstrował wynaleziony przez siebie sposób magnetyzowania płynów.

Do trzech szklanek, starannie wymytych i wysuszonych, nalano zwykłą wodę wprost z kranu. P. Grosicki przykładając dłoń do swej piersi na t. zw. „węzeł słoneczny“, prawą zaś wyciąga ponad szklanką.

Magnetyzowanie trwa około pięciu minut. Obecni próbują wody. Okazuje się,

że obecnie jest ona kwaskowata, jakgdyby wciśnięto nieco soku z cytryny.

Drugie doświadczenie, z prawą ręką spoczywającą na czole, nadaje wodzie posmak cierpki, metaliczny. Niektóre osoby odczuwają nagłą zmianę wyjątkowo silnie, inne — reagują słabiej.

Odkryciem p. Grosickiego zainteresowali się uczeni paryscy i niemieccy.

Między Towarzystwem metapsychicznym a zagranicą trwa w tej sprawie ożywiona korespondencja.

Zależnie od splotów nerwowych, które w grę wchodzi — magnetyzowana woda zdaje się dawać dobre wyniki, przy leczeniu chorób nerwowych, serca, przemiany materii, nerek, żołądka i wątroby.

Zimowy rozkład jazdy.

Obowiązuje od 15 listopada 1927 r. do 16 maja 1928 r.

DWORZEC ŁÓDŹ — KALISKA

Odchodzą:

do Warszawy 3.14, 6.41 7.14, 13.15, 13.47, i 19.13.

dzi dodatkowo do Warszawy o g. 17.50.

„Poznań 8.00, 12.04, 12.57, 21.58, 23.14
„Kraków 20.35.
„Poznań przez Kutno 9.05, i 23.58.
„Gdańsk 20.15.
„Kępna-Leszna 2.01.
„Ostrowa 18.35.
„Koluszek 8.10.
„Lwów 15.25.
„Łowicz 19.38.
„Ciechocin 9.03.
„Płock 20.15.
„Lublin 15.25.
„Katowice 20.35.
„Kutno 14.00.

Przychodzą:

z Warszawy 1.46, 10.39, 11.56, 12.44 21.43 i 23.06.

„Poznań 6.33, 6.59, 13.32, 18.40, i 19.05.
„Kraków 6.38.
„Poznań przez Kutno 8.43, i 13.45.
„Gdańsk 8.43.
„Kępna-Leszna 2.59.
„Ostrowa 8.53.
„Koluszek 18.05.
„Lwów 10.40.
„Łowicz 7.43.
„Ciechocin 20.13.
„Płock 20.13.
chodzi dodatkowo z Warszawy o g. 16.00.
„Lublin 10.40.
„Katowice 6.38.
„Kutno 22.05.

DWORZEC ŁÓDŹ FABRYCZNA.

Odchodzą:

do Warszawy 1.40, 7.56, 11.50, 14.25, 15.20, 18.05, 18.55 i 20.10.

„Kraków i Lwów 15.20, 20.10, i 23.45.
„Koluszek (połączenie z Tomaszowem i Piotrkowem) 1.40, 7.00, 11.50, 14.25, 15.20, 18.05, 20.10, i 23.45.
„Skarżyska 1.40, 15.20, i 19.10.
„Sosnowca 1.40, 11.50, 14.25, 15.20, 20.10 i 23.45.
„Częstochowa 16.25.
„Tarnobrzeg 9.30.
W wigilię, t. j. dnia 24 grudnia odcho-

Przychodzą:

z Warszawy 1.55, 4.40, 10.40, 14.40, 16.33, 22.15, i 22.45.

„Kraków i Lwów 4.40, 7.21, i 20.25.
„Koluszek (połączenie z Tomaszowem i Piotrkowem) 1.55, 4.40, 7.21, 8.15, 10.40, 14.40, 20.25, i 22.15,
„Skarżyska 4.40, 10.40, i 13.25.
„Sosnowca (połączenie z Krynica) 4.40, 7.21, 14.40 i 20.35.
„Częstochowa 9.35.
„Tarnobrzeg 19.55.

prof. Al. Kontowicza. 22.00 Sygnał czasu i komunikaty. 22.35 Transmisja muzyki tanecznej. 23.30. Komunikaty P.A.T.

—o—

Humor.

SŁÓWKO.

— Niedawno powiedziałem żonie ostre słówko, i tak się obraziła, że nie mówiła do mnie tydzień.

— Ach, powiedz mi, co to za słówko!

DZWONEK ALARMOWY.

— Proszę mi dać dzwonek alarmujący przy włamaniu.

— Przecież wczoraj pan już jeden taki kupił?

— Tak, ale mi go w nocy ukradli.

CZEM ZOSTAĆ?

— Nie wiem czem zostać — malarzem czy poetą?

— Zostań malarzem.

— Dlaczego? Czy widziałeś moje obrazy?

— Nie. Ale czytałem twoje wiersze.

NIEDOLE POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO.

— Poznałem moją żonę dopiero na trzy miesiące przed ślubem.

— A ja moją dopiero w trzy miesiące po ślubie!

FILOZOF.

Bywało że mną czasami tak klepsko, że nie miałem nawet na papierosa.

— To musiałeś być strasznie nie-szczęśliwy,

— Nie, przecież nie palę.

Sala Filharmonji
W SOBOTE 21 stycznia 1928 roku
odbędzie się doroczny

Wielki Bal Maskowy

na rzecz budowy nowego pawilonu w Zakładzie dla nerwowo chorych

„KOCHANÓWKA“

Cena biletu 6 zł. Sala oryginalnie udekorowana
Wiele atrakcji — Doborowe orkiestry
Obfity i tani bufet

POLRAT

Sp. z ogr. odp. Łódź, Al. Kościuszki 13

Ze spółki wystąpił p. L. WOLGELD

obecnie spółka znajduje się pod zarządem

ALEKSANDRA ROZINA i A. FOLAKOWA

Poleca w niebywałym wyborze

MANUFABURĘ

Bieliznę, Sweatry Galanterję, Kalosze, Parasolki

M E B L E

Dywany, chodniki

Warunki wyjątkowo dogodne

Ceny nader niskie!

Przewrót

W ZEGARMISTRZOWSTWIE

Zamiast nieudolnych reperacji zegarków lub zegarów, które nigdy nie doprowadzają mechanizmu do dobrego stanu lecz go niszczą.

Wprowadziliśmy dotychczas w kraju niepraktykowaną w tej dziedzinie

Nowość

CZĘŚCI ZAMIENNE,

które do każdej marki zegarów stale posiadamy

TANI KOSZT

Gwarantowana Precyzyjność Chodu

„PRECYZJA“

Piotrkowska Nr. 123 w podwórzu

Węgiel

Górnoślaski opałowy
poleca

„ELIBOR“

Sp. Akc.

„Ł. J. Borkowski“

Łódź, Kilińskiego 70

tel. 173

Sprzedam

sumę hipoteczną

na pierwszy numer 9 tysięcy za 6 tysięcy złotych
Oferty pod „Suma“ do ad.
„Rozwoju“, 3648

Doktor

H. Wołkowski

Zachodnia № 57

(Cegielniana 19)

Choroby skórne i weneryczne
na Leczenie lamą kwarcową
Przyjmuje odgo. z. 4-8
W niedzielę i święta od 11—1
Dla pań od godz. 4—5 oddzielna
poczekalnia Tel. 37—70

WODNY MŁYN

kupię w cenie
około 70.000 zł
Oferty pod U.K. do adm. Rozw.

Masaże

leczenie twarzy i włosów pod
kier. lekarzy przy

Kursach Kosmetycznych

Cegielniana 6 m. 3
3 zł, od g. 10 do 2 p. p.

Poszukuję duży plac

w dzielnicy Aleja Kościuszki,
Andrzeja do Gdańskiej Gdańska
do 6-go Sier. nia. Oferty do ni-
niejszego pisma pod „W. F. 47“

SKLEP PONCZOCH

Kazimierz Zielonko Al. Kościuszki
№ 37. Poleca

ponczocho jedwabne, wełniane
fildeccoss, skarpetki, pończochy
szki dziecięce, swetry, reformy
rękawiczki; ceny na święta bar-
dzo przystępne. jak również re-
peracja pończoch. 7284—2

Zakład Krawiecki

Cywilny i Wojskowy
JAN KUCZKA

ŁÓDŹ, ul. Żeromskiego 5
(dawniej Pańska)

Przyjmuje wszelkie zamówienie
z własnych i powierzonych ma-
teriałów podług najnowszych mo-
deli. Wykonanie pierwszorzędne-
go cenach przystępnych.

Uwaga Ewentualnie s. tafa
ratami 333L

Miód!!!

pod gwarancją czysto-
pszczelny, spożywczo-lecz-
niczy, wysyła z własnej pa-
sijki za pobraniem pocztow-
em ku największemu za-
dowoleniu,

August Wallach,

Podwołoczysko,

ul. Mickiewicza nr. 73 (Młp.)
3 kg.-10.80 zł., 5 kg.-14.80
zł., 10 kg.-27zł., 20 kg.-50zł

Kupujcie z pierwszego
źródła!!!

WSZELKI BÓL GŁOWY

UWAŻAJ

ZNAKOMICIE „SOWA“

Sala Filharmonji
W NIEDZIELĘ dn. 15 oraz w PONIEDZIAŁEK
dnia 16 stycznia o godzinie 8.30 wieczorem
Tylko dwa gościnne występy

TEARU Wielkiej Revyji

Udział biorą najwybitniejsi artyści
teatrów stolicy

Marjan Rentgen

Art. teatru „PERSKIE OKO“ znakomity piosenkarz
przy gitarze

Anna Zabojkina

Główna primabalerina

Józef Redo

Świetny artysta teatru „NOWOSCI“

Helena Zmichorowska

Znana artystka

Stetanja Betcherowa

Artystka teatru „PERSKIE OKO“

Halina Narkiewicz

Artystka — tancerka

Przy fortepianie **WIKTOR SIROTA.**

PROGRAM:

HUMOR RZĄDZI

Wielka rewja aktualna w 2 aktach 16 obrazach
z prologiem

1) Dziesięć żon Maharadzy, 2) Pośliza, 3) Rossita,
4) Tańce rosyjskie, 5) Kto mnie pocałował, 6) Piosenki
ludowe i podwórzowe, 7) Chopin w tańcach, 8) Barcelona
9) Chcę mężczyzną być, 10) Dance moderne, 11) Ratalek
12) Zakopane, 13) Kłnów mama, 14) Na majówce
15) Piosenki ulicy, 16) Finał.

Własne dekoracje—Konferuje Marjan Rentgen

Balet z 14 osób

Bilety nabywać można w kasie Filharmonji codziennie
od godz. 10.30 do 2-ej oraz od 4-ej do 7-ej wiecz.

Akademicki Luna-Pakr w Łodzi

W tych dniach otworzył swoje podwoje

Wszystko co tylko pomysłowość i fantazja młodzieży
nagromadzić mogła, znajduje się tam

Kolejka elektryczna amerykańska napowietrzna
młym djabelski, karuzela, huśtawki i c. t. c.
Pierwsza tego rodzaju u nas w Łodzi atrakcja cieszyć
się powinna w dalszym ciągu wielkiem powodzeniem
wśród najszerzycych warstw społeczeństwa, dzięki wiel-
kim emocjom, jakie gotuje dla amatorów tego
rodzaju imprez

Miejsce postoję kolejki

PLAC DĄBROWSKIEGO w ŁODZI

Czynna w dni świąteczne od 12 w południe, a w dni
zwykłe od 2 do 12 w nocy. Ceny miejsc dla dorosłych
80 gr., dla młodzieży 50, dla grup ulgi

Na Wyplątę! Na Karnawal!

Wielki wybór: crep de chine, georgette, jedwabna
popelina, wełniane rypse wszystko w róż-
nych kolorach. Pończochy jedwabne i bawełniane-
Skarpetki, swetry, kosjumy sweatrowe, Damska i me-
ska bielizna. Torebki. Jedwabne malowane chust-
ki. Perelki najtaniej i na najdogodniejszych warunkach
poleca **LEON RUBASZKIN**

KILIŃSKIEGO 44 TELEFON 38-48

SZKOŁA Powszechna dla Dzieci Inteligentnej
Łódzkie Tow. Szerzenia Wiedzy i Handlowej
ul. Gdańska 45, tel. 40-20. 107

podaje do wiadomości, że na II półroczu przyjmuje
zapisy dzieci różnego wieku do wszystkich oddziałów
w godzinach: rano — 8—2' wieczorem — 7—9.

B. RUSKA

długoletnia nauczycielka

udziela lekcji pisania na maszynach różnych i naj-
wnoszonych systemów z dokładnem objaśnieniem konstruk-
cji i hektograji: Udziela również lekcji buchalterji, a-
rytmetyki handlowej i korespondencji.

Łódź, ul. Kilińskiego 89, m. 8 obok poczty

PIERZE

czyści za pomocą elektryczności
według najnowszych systemów

R. Lamprecht, ul. Kopernika (Młsza) 23.

Ford Zawiadomienie

Dla wygody naszej Szan. Klienteli, mimo zlikwidowanego stosunku z Fordem prowadzić będziemy nadal wszystkie oryginalne części zamienne

„FORD”

Ceny jak dotychczas s nainiższe
„ELIBOR” Sp. Akc. Handl.-Przem.
L. J. Borkowski, Kilińskiego 70. Telefon 84

SKLEP BŁAWATNY ANTONIEGO BITDORFA

226

w Łodzi przy ulicy Napiórkowskiego Nr. 19

ma zaszczyt zawiadomić Sz. P. P. że z dniem 16 b. m. urządza
Tanią sprzedaż Towarów Bieliznianych

Również poleca Sz. P. P. towary: wełniane, półwełniane, flanele, gotowa bieliznę damską, dziecięcą, obrusy, serwety, kołdry watowane, trykoty itp.
CENY NISKIE!

PRACOWNIA GORSETÓW

„MARTA”

Piotrkowska 109 front II p.

poleca

Pasy gumowe poszczuplające, Lecznice, Przepuklinowe, Nerkowe,

Paski biodrowe, Biustonosze, staniczki i t. p. Najnowsze paryskie fasony, wygodne w noszeniu z trwałych materiałów.

Reperacja, przeróbki i pranie gorsetów.

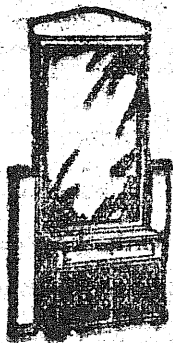
Fabryka luster i zakład odlewniczy

J. Kukliński

Łódź, Zachodnia 22

poleca po zaspokojeniu

Lustra, tryma, tualety jasne, ciemne w oryginalnych ramach oraz lustra wiszące, Meble połączące i salowe urządzenia najnowszych stylów. Odświeżanie i poprawianie lustera z przyniesieniem do domu. Sprzedaż na raty i za gotówkę. 3675-

BUDOWAĆ

któ chce tanio niech nabywa kamień budowlany, —15 razy tańszy od cegły— z kamieniołomów PODDEBI CE GRABISZEWSKIEGO Fotografie domów i próby kamienia do obejrzenia u portjera hotelu Mentouffla Obecnie najodpowiedniejsza i najtańsza pora do sprrowadzania materiału, 99

Fabryka luster i nikleria

J. CANDRYK

Łódź, Główna 11 w podw. ulica Piotrkowska 255.

poleca tryma, tualety, lustra w różnych kolorach i rozmiarach. Montowanie wszelkich części samochod. i awaryjnych dentystycznych. Uwaga: Lustra za gotówkę i na raty na okres 4 tygodni. Właściciel: J. Candryk 3787

Na wyplatę!

Obnowe
Galanterie
jedwab
Furaki
Włóknina 27
w podwórzu
Strasza na miejscu.
Gotowe Ubiory 9496

Fura Futra

Celem udostępnienia Szan. Klienteli nabyc a wyrobów futrzanych na najbardziej dogodnych warunkach sprzedaje **gotowe futra** męskie i damskie w różnych gatunkach po wpłaceniu zł 100

Strasza na miejscu i Zakład Kosmetyczny

J. Szwarzman
Warszawa 42 (sklep front.)
Telefon 66-31

AK JEST

a nie inaczej, jeżeli chcesz mieć

MEBLE

trwałe w tworne i tanio
zwróć się do znanej solidnej firmy

J. NASIELSKI

TYLKO PIOTRKOWSKA 9
FRONT 1-sze PIĘTRO. TELEFON 47-02 9

CENY NAJTANSZE!
WARUNKI NAJDOGODNIEJSZE!
Wielki wybór łózek metalowych!

Celem tego ogłoszenia jest zwrócić uwagę na jedyne w naszym mieście źródło mebli.

MEBLE

Wytworne
Trwałe
Dogodne warunki.

Markowicz i Nasielski

Piotrkowska 6

6209

AKWIZYCJA
OGŁOSZEŃ

S. FUCHSA, Piotrkowska 50

OGŁOSZENIA

Do wszystkich pism w Polsce i zagranicą przyjmujemy i załatwiamy na najkorzystniejszych warunkach.

Polska Agencja Telegraficzna

Łódź, Zielona Nr. 8-a Telefon 111 i 15-24

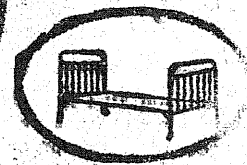
Wydział Ogłoszeń Polskiej Agencji Telegraficznej przyjmuje na miejscu w Łodzi obowiązkowe ogłoszenia dla „MONITORA POLSKIEGO” „DZIENNIKA URZĘDOWEGO MIN. SKARBU” i wszystkich innych wydawnictw urzędowych.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Zagubionych dokumentach mające się ukazać w „Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego” lub w „Monitorze Polskim” przyjmowane są tylko w wydziale ogłoszeń Polskiej Agencji Telegraficznej w Łodzi.

Na dogodnych warunkach!!!

Łózka metalowe, wózki spacerowe, materace wyscielane, druciane oraz do meblowych łózek podług miary „Patent” umywalki oraz rowery kupujcie się najtaniej!

w składzie fabrycznym „WOLP” Łódź Piotrkowska 73 w podwórzu

PORADNIK DLA KUPUJĄCYCH.

Nr. 7.

HOTEL MANTEUFLA.

Pierwszorzędna restauracja Zachodnia 45

ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY:

Pasy przepuklinowe i paski brzuszne
Nawrot 38, Lewiński.

ZAKŁADY KAMIENIARSKIE:

Al. Klim, Brzezińska 114

ZAKŁAD ZEGARMISTRZWSKI:

Bańkowiński Nawrot 68

PRACOWNIE SZEWCZKI:

Płocajski, Wólczańska 151.

ZAKŁADY BLACHARSKIE:

Kopczyński, Juliusza 23.

LAKIERNIE:

J. Drynkowski, Sienkiewicza 56.

RESTAURACJE:

Chmielewski Zielona 35.

PIEKARNIE:

Ewich, Konstantynowska 84

Suwałski Radwańska 35

SKLEP ZEGARMISTRZOWSKO—JUBILERSKI:

Jan Placék Brzezińska 10 telefon 50—17.

SKLEPY SPOŻYWCZE:

Kijańska Przejazd 70

Witt, Anny 22

Pogorzelski Hrabowska 3.

Ruszkiewicz Karola 18.

ZAKŁADY KOWALSKIE:

Krzczkowski Ogródowa 9

F. Wiśniewski Radwańska 45.

Pietrz, Wólczańska 109.

SPRZEDAŻ RESZTEK:

Przybyłska Wólczańska 62

FRYZJERZY:

M. Adameczyk Skierniewicka 11.

Staroński, Zamenhofs 11.

SŁUSZARNIE MECHANICZNE:

Chmielewski, Anny 28.

Szymmer Gdańska 142 (oraz rap. smoczek.)

ZAKŁADY TAPICERSKO—DEKORACYJNE:

Luzak, Zamenhofs 2.

KWIACIARNIA ARTYSTYCZNA:

Salwa Narutowicza 27.

ZAKŁADY KRAWIECKIE:

Stefan Katiński, Napiórkowskiego 5

SKLEP SPOŻYWCZY:

Zaloga Sporna 2

Majewski, Konstantynowska 22.

MABARNIE:

Krygier Konstantynowska 84

J. Welnicki Sienkiewicza 18

Marka Gdańska 152

Batuz Zamenhofs 14.

Lubelski Skierniewicka 12

Fotografujcie się

gdzie tanio i dobrze

tylko

u „Zjednoczonych Fotografów”

Łódź, Narutowicza 13, (dawnie Dzielna)

tel. 25—00.

Ceny konkurencyjne:

12 fotografii m. blust **Zł. 2.—**6 pocztówek retusz. cała fig. „ **3.—**6 fotografii gabinet „ „ „ **10.—**1 Duży portret rozm. 40x50 cm. z natury „ „ **10.—**

UWAGA:

Niepogoda nie robi różnicy w zdjęciach.
Zakład czynny bez przerwy od 9 do 7 wiecz.
AGENTÓW FIRMA NASZA NIE WYSYLA.

BANK

Przemysłowców Łódzkich

Spółdzielnia z ogr. odp.

Bank założenia 1881.

Ewangeliołka Nr. 16

przyjmuje z oprocentowaniem:

Wstawy oszczędnościowe w Złoty
z wymówieniem i na każde sądanie.Wstawy oszczędnościowe w Dolarach
tych walutach obcych, zwrotne w Dolarach i t. p.

Złatwia wszelkie operacje bankowe

Bank Dewizowy.

Wypożyczenie kasetek stalowych (Safes)

Potrzebni chłopcy

do roznoszenia gazet z kaucją.

Zgłaszać się do „Rozwoju”

Drobne ogłoszenia

Sprzedak.

A! A! A! MEBLE Dywany
Łózka metalowe o
tomany, kozetki, tapczany, klubo-
we fotele, krzesła wiedeńskie, w
dużym wyborze Najtaniej i naj-
lepiej kupić można za gotówkę i
na raty na bardzo dogodnych wa-
runkach Piotrkowska 116 i pię-
tro front tel. 91-61 u Wł. Romi-
szowskiego 6585—0

Do sprzedania dobrze prosperu-
jąca restauracja i cukiernia
na prowincji wiad. Zgierska L. 87
skład paszy, 158—1

Sprzedam kłep rogowy nadający
się na każdy interes wiad.
na miejscu ul. Nowo-Zarzewska
46 200—1

Ubiory męskie, damskie, obwie-
sweatry na wypłatę Piotrkow-
ska 37 III w. I p. 242—3

Licznik na taksówkę „Halde”
sprzedam Kopernika 27, m. 29
238—3

Maszynę firmy Bergiera w dob-
rem stanie do sprzedania
Bazarna Nr. 5 m. 30 234—2

DOM MUROWANY piętrowy
ogród, dobry punkt do
sprzedania wiad. Zgierska 89
Nowe 236—3

Sprzedaje domek z powodu wy-
jazdu murowany z rogowym
placem w Chachule przy szosie
lotniczej nadający się na garbar-
nie lub farbiarnie, cena przystęp-
na wiad. ul. Słowiańska 11 Sklep
rzeźniczy 206—2

Motocykl „Evaus” półtora konia
mało używany 450 złotych,
aparat fotograficzny „Ica” 6x9,
lornetkę pryzmatyczną sprzedam
Aleja 1 Maja 18, front, I piętro.
220—2

Sprzedam dom murowany bez
długu Wawelska 36 wiadomość
Wspólna 8 Radogoszcz u gospo-
darza 222-5

Plac do sprzedania lub wydzier-
żawienia przy ul. Hrabowskiej
wiadomość ul. Rzgowska L. 45
u gospodarza, także przyjmie się
dwóch mężczyzn na mieszkanie
do osobnego pokoju. 134—2.

Sklep sprzedaje z powodu wyjaz-
du filię rzeźniczą, z kompletnym
urządzeniem i warsztatem wiad.
ul. Słowiańska 11 204—2

Posady i prace

Potrzebna bufetowa zdolna z ka-
ucją do baru piwnego Prze-
jazd 35 214—1

Potrzebna chemiczka do pralni
do prasowania garderoby oraz
z praniem Wschodnia Nr. 57

Potrzebny dobry czeladnik i
chłopak do zakładu blacharskie-
go H. Heise Radwańskiego Nr. 12
187—1

Chłopiec potrzebny do terminu
Orla 23 Stolarska 202—2

POTRZEBNY MECHANIK I
Pinger Sewing
Machine Company Oddział Fa-
bryczny Oferty Piotrkowska 66
168—1

Potrzebny człowiek do rozwoje-
niapieczyno który już był przy
takim zajęciu Pabjanicka szosa
Nr. 35 w Piekarni. 210—3

Potrzebne cerowacki do ręczne-
go fileł Konowa Nowomiejska
4 ostatnie wejście 228—2

Terminatorzy ślusarscy w 2 i 3
roku potrzebni do fabryki ma-
szyn Zakątna 81 232—2

Potrzebna uczennica z maturą i
praktyką do apteki Oferty
do redakcji sub „Weritas” 3

Poszukuję służącej do wszystkich
pracy z dobrem gotowaniem ze
świadectwami Zgłaszać się
Andrzeja 7 m. 9 parter 186—2

Ważne.

Koncesji poszukuje na skład win
i wódek Oferty pod „Koncesja”
do Administracji 240—2

Poszukuje spółnika z koncesją
na skład win i wódek, ewentu-
alnie odstąpię lokal także ma-
szyna piekarska do bułek do
sprzedania wiad. Zgierska 79 pi-
wiarnia 218—2

Lokale i mieszkania

Frontowy pokój umeblowany z
oddzielnym wejściem do odna-
wienia Zydzi wyłączeni. Pomorska
Nr. 55 m. 3 od 3 do 7 wieczór 2

Jest do odstąpienia piwiarnia w
dobrym punkcie niedrogo była
zaraz Wiadomość Narutowicza
44 187—3

Lokal z czterech pokoi dużych
kuchnia wszelkie wygody
centralne ogrzewanie oraz z czę-
ściowym umeblowaniem do osta-
wienia Oferty w „Rozwoju” pod
„J.K.” 170—4

Pokój umeblowany odstąpię pa-
nom lub panu Andrzeja 50
m. 22 194—2

Przyjmę na mieszkanie pana
Nawrot 57 m. 1 230—2

Przyjmę kilku panów na miesza-
kanie z całodziennym utrzy-
mianiem lub bez z oddzielnym
wejściem Wiad. Zgierska 79
Piwiarnia 916—2

Zagubione dokumenty

Zaginęła książeczka Kasy Cho-
rych wydana na im. Anieli Ko-
zaneckiej 108—1

Zgubiono portfel z legitymacją
na rogu Gdańskiej—Sierpnia
we środę Znalazcę proszę zwró-
cić tylko legitymację za wynagro-
dzeniem Radwańska 60 parter
160—3

Zaginęły 2 weksle in blanco z
wystawionia Hausera Augusta
na 200 i 300 zł. które niniejszym
umieważniam. 224—4

CENA OGŁOSZEN Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr.; zwyczajne 14 gr.; wśród drobnych 10 i nekrologi 30 gr.
literary 50 gr.; najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Drobne ponad 20 wyrazów—wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej; zagraniczne 100 proc. Stronica przed tekstem
w tekście podzielona na 3 łamy, zwyczajne na 5 łamów. Akcydensowe i fantazyjne ogłoszenia 50 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za
bezpłatne Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 7-ej po 7-ej 50 proc. drożej Za terminowe ogłoszenia administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już
przedtem przyjęte ogłoszenie bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ulica Zamkowa.
Adres w poradniku 35-miesięcznie — 30—zł.

„Rozwój”

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 15 STYCZNIA 1928 r.

ÓSMIE NIEBO NARCIARSKIE

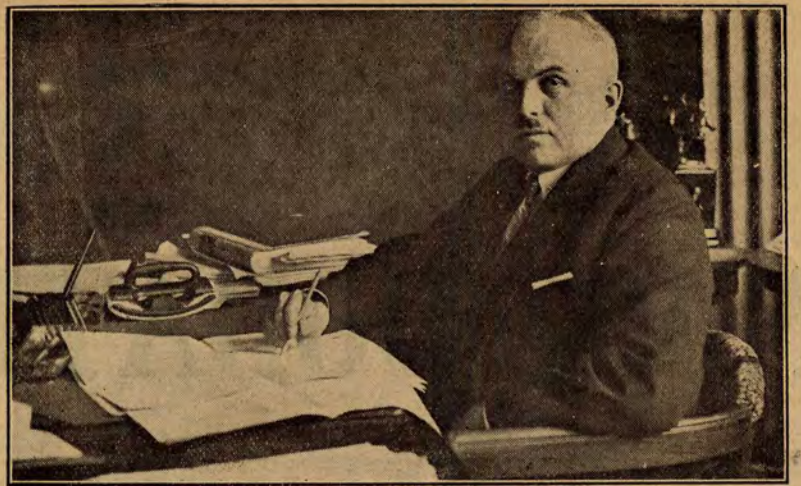

Do mety na Gobałówkę.

Składanie Noworocznych życzeń prezydentowi Francji przez korpus dyplomatyczny.

Vice minister Skarbu p. Grodeński.

Znakomity lekkoatleta polski, ś. p. A. Freyer, zginął podczas ratowania cennych zbiorów z płonącego pałacu w Dzikowie.

Prezesa Związku Polek w Ameryce, p. Emilia Napieralska, bawi w Warszawie.

Szarżę aspiranta policji kobiecej w Warszawie otrzymała p. Paleolog.

B. minister spraw zagranicznych, wybitny polityk Rosji carskiej Sazonow, zmarł niedawno w Paryżu.

Codzienna przejażdżka Mussoliniego, na zdjęciu widać jak koń bierze przeszkodę.

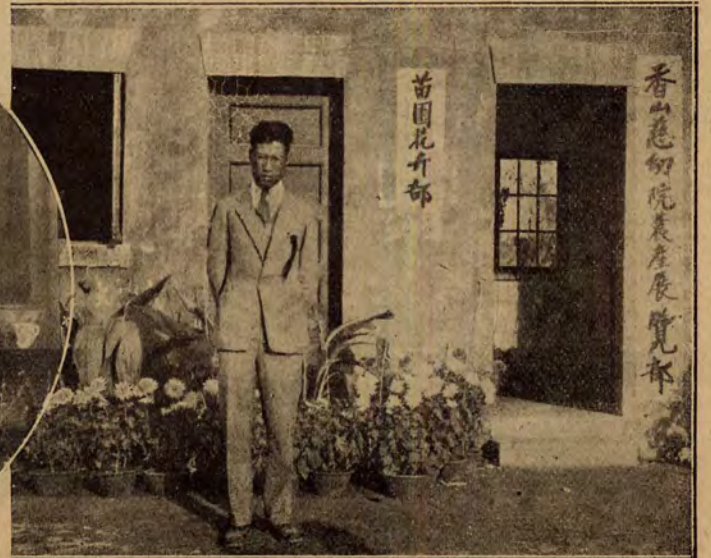
P. Frances Grayson, która wraz z porucznikiem Omdal wyleciała na samolocie Sikorskiego. „The Down, dn. 24 grudnia 1927 r. z Ameryki do Europy i zginęła bez śladu.

Malowniczy pejzaż chiński.

Znakomity poeta chiński Wang-Sin-Lau, były vice-gubernator Chińskiego Turkiestanu.

Fragment Wystawy Rolniczej w Pekinie.

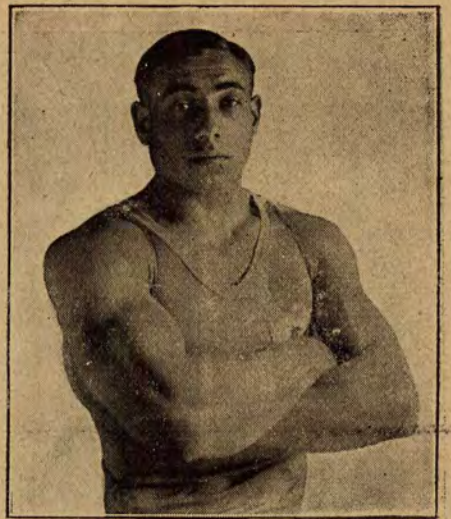
Teatr w Poznaniu — „Jakób Lutnista“, opera H. Opieńskiego

Reżyser Z. Zaleski i kompozytor H. Opieński.

Akt. III. Wykonawcy: Pp, Lenczewska, Lubicz i Ferstenówna.

Nowy rekord światowy ustanowił Karol Rigoulot, wypychając oburącz 176 kg.

Na nartach w Zakopanem.

Z E S P O R T U.

Mistrzynie Łyżwiarstwa Warszawy w pięknym łuku.

Skok na nartach.

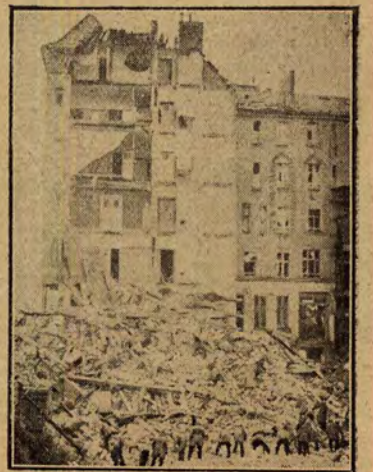
„Lekarz miłości“ komedia W. Perzyńskiego. W rolach głównych p. Mieczysława Ćwiklińska (Mery Słucka) i p. Helena Gromnicka (Marta Powielska)

Taniec grecki.

Słynna trupa artystów Chińskich Hac-Jong na ulicach Berlina.

Straszna eksplozja w Berlinie pociągnęła za sobą 7 zabitych i 14 rannych już wydobytych z gruzów.

Ibi Banó, węgierska artystka komediowa, zbiera laury na scenach teatrów budapeszteńskich.

Władca murzyńskiego szczepu Ashanti na wybrzeżu Afryki wraz ze swoją żoną i ministrami.

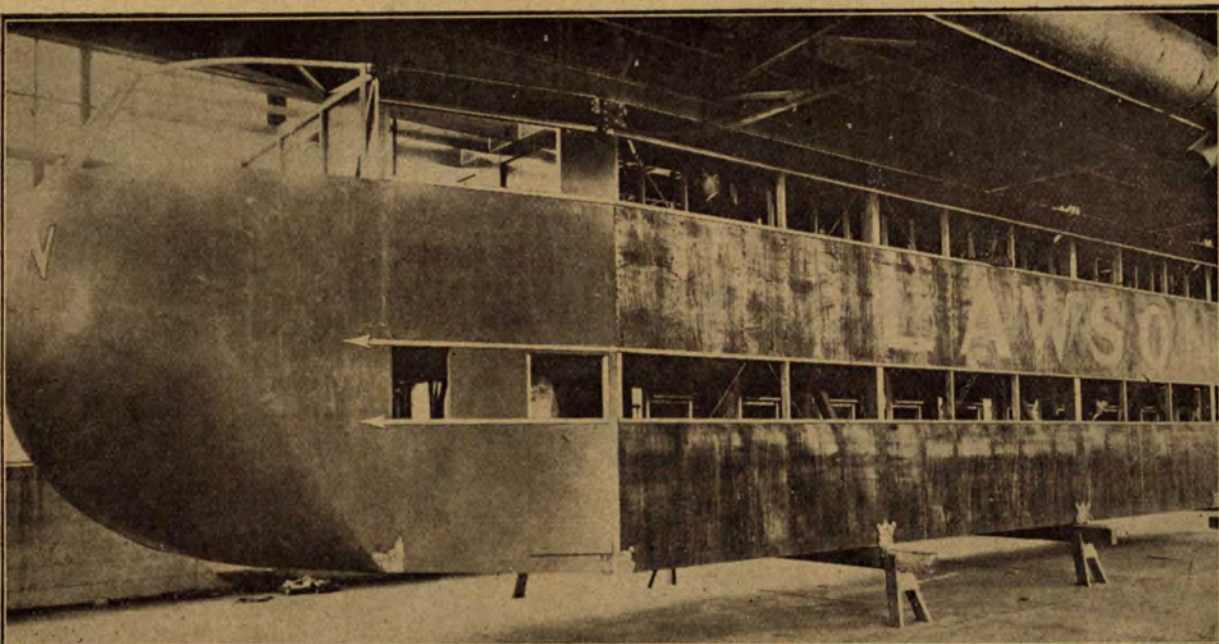
NAJLEPSZE KSIĄŻKI!
ZADAĆ BEZPŁ. PROSPEKTÓW. WARSZ. KREDYTOWA 1.

Tradycyjny król Herod. Zdjęcie przedstawia młodzież poprzebieraną w odpowiednie „szopkowe” stroje.

Jazda na jednym kole po bezdrożach.

Największy aparat lotniczy na świecie (który się jeszcze buduje), będzie miał 12 motorów, każdy o sile 490 koni.

Wszystkim czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” do każdej zamówionej książki dodajemy drugą, ciekawą i pożyteczną książkę darmo. Zamiast jednej — dwie, dwóch — cztery i t. d.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Hypnotyzmi Sugestja! Telepatja!” „Siła nasza wewnątrz nas”. Czy chcesz być silnym, energicznym? Chcesz aby inni ulegali twojej woli? Chcesz władać wielką tajemniczą siłą? Podręcznik słynnego hypnotyzera Szyllera-Szkolnika. Zawiera 98 rozdziałów: Historia hypnotyzmu. Jakim powinien być hypnotyzjer. Jakie winno być medjum. Magnetyczny rozwój oczu. Autosugestia. Wpływ hypnotyzera na medjum. Sugestia podczas snu. Sugestia na jawie. Obudzenie medjum. Odgadywanie myśli. Powodzenie w miłości. Leczenie wszelkich nalogów. Zl. 7. W pięknej, mocnej oprawie. Zl. 9.

ST. A. WOTOWSKI: Wielka księga cudów i tajemnic. „Czarna i Biała Magja”. Cudotwórcy, mistrzowie i adepci wiedzy tajemnej wszystkich czasów i epok. Ich tajemne praktyki, zaklęcia i recepty. Oczarowania miłosne. — Z portretem autora i z wielu ilustracjami w tęcz. Cena zł. 4, w ozdobnej oprawie Z. 5.50.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Zwycięstwo w miłości”. Jak zdobyć miłość ukochanej osoby. Czary, amulety i talizmany starożytności i wieków średnich. Cenne wskazówki, rady i uwagi. Zl. 2.—

PR. SZMURŁO: „Świat nadzmysłowy i metody jego badania”. Treść: Zdolności nadnormalne, zjawiska nadzmysłowe i nadwrażliwość. Omylność zmysłów. Medjumizm, jasnowidzenie, psychometria, spotęgowanie wrażliwości, fakiryzm i hypnotyzm. Metody badania pośrednie i bezpośrednie. Intucja, i t. d. Drugie, poprawione i skorygowane wydanie. Zl. 1.—

SZYLLER-SZKOLNIK: „Mnemonika”. Mistrzostwo pamięci. Sztuka wyrobienia doskonałej pamięci. Usuwanie roztrągnięcia, spotęgowanie woli, przezwyciężanie lenistwa, wzmacnianie zdolności umysłowych. Podręcznik praktyczny. Zl. 2.—

ST. WOTOWSKI: Tajemnice życia i śmierci. Praca naukowa obejmująca całokształt wiedzy okultystycznej i odślaniająca rąbek zagadnienia życia pozagrobowego. W siedmiu rozdziałach. Zl. 1.50.

DR. S. BREYER: „Wielki lekarz domowy”. Nauka o zdrowiu. Przyczyny, objawy i leczenie wszelkich chorób zwykłymi domowymi środkami, trawami i sposobami medycznymi. Mnóstwo ilustracji i rycin. — Cenne wskazówki, jak zachować młodość, piękność i zdrowie. Wielka księga w bogatej, płóciennej oprawie. Zl. 10.—

DR. A. KORAB-KORABIEWICZ: „Choroby weneryczne”. Uleczalność syfilisu i innych chorób wenerycznych. Jak zapobiegać zarażeniu się. Podręcznik praktyczny dla mężczyzn i kobiet. Zl. 1.—

DR. CZ. PENDO: „Zwielży poradnik dla młodych mężatek”. Treść: Małżeństwo, ciąża, płodność, poród, nieplodność. Sekretne sposoby małżeńskie. Pielegnowanie niemowląt i t. p. Zl. 2.—

DR. HROMUS: „Wielki zielnik lekarski”. Opis ziół leczniczych z podaniem ich uprawy i zastosowania. Z tablicami kolorowymi i drzeworytami. Zl. 10.—

PROF. WETERYNARJI HENRYK SZMIDT: „Nasz weterynarz”. Wielki podręcznik dla wszystkich. W 9-ciu rozdziałach ze 100 rycinami. Uczy hodowli, rozpoznania, zapobiegania i leczenia wszelkich chorób: koni, bydła, owiec, świń, kóz, psów, kotów i wszelkiego rodzaju drobiu. Cena tylko Zl. 7.—

P. OWCZYŃSKA: „Zdrowa, higieniczna, oszczędna kuchnia”. Najlepszy prezent dla młodych gospodyń. Tyśiące najnowszych sposobów gotowania smacznych, zdrowych, oszczędnych obiadów. Pieczenie legumin, ciast, mazurek, bułek, tortów, smażenie konfitur, soków, marmelad, sporządzanie kompotów, lodów, wódek chłodzących. 4 zł. — w dobrej oprawie Zl. 5.—

PROF. ST. A. WOTOWSKI: „Życie, przygody miłosne i kochankowie cesarzowej Katarzyny II. Treść niezmiernie ciekawa. Tylko dla dorosłych. Zl. 1.50.

PAUL BOURGET: „Zazdrość serca. Zazdrość a miłość. Powód i istota zazdrości. Liczne przykłady. Z 26 wydania przełożył dr. Orski. Wydanie estetyczne — miniaturowe. Zl. 1.

WEININGER: „Tajemnice kobiet i mężczyzn”. Myśli i spostrzeżenia tego geniusza co do wzajemnych stosunków płci obojga. Zl. 1.

PROF. ST. A. WOTOWSKI: „Miłość a Kłamstwo” i „Samobójstwo” w jednej książce. Treść: Kłamstwo mężczyzn i kobiety. Kiedy kłamstwo jest konieczne. Kobiety demoniczne. Słynni uwodziciele. Miłość — to wielkie kłamstwo. — Czy samobójstwo jest bohaterstwem — czy przestępstwem. Kluby i ligi samobójców. Miłość a samobójstwo. Najslyniejsze przykłady. Obłęd i samobójstwo. Samobójstwo, a okultyzm. Co się dzieje z samobójcami po śmierci? Epidemia samobójstw. Zl. 2.—

Wydawnictwo i Redakcja „ŚWIT”
Warszawa, Nowowiejska 32, m. 6.
Konto P. K. O. 12454.
Ogłoszenie wyciąć i dołączyć do listu.

NAPISZ DO MNIE!

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, napisz do mnie psycho-grafologa Szyllera-Szkolnika autora prac naukowych, redaktora pisma „Świt” Wiedza tajemna. Nadeślij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj imię, rok i miesiąc

urodzenia, otrzymasz odemnie szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia, jak również odpowiedzi na szczerze zadane pytania. Los Twój zależy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz i od ludzi, z którymi się łączysz! Nie licz się z tym, co ludzie źli i głupi mówią i piszą o mnie, gdyż ludzie ci nigdy osobiście mnie nie znali i nie korzystali z moich rad, lecz weź pod uwagę posiadane przezemnie protokoły i odezwy Towarzystw Naukowych Warszawy, najwybitniejszych powag świata lekarskiego i poważnej prasy. Wszystkim Czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” analizę wysyłam za miast 5.—, tylko za 2 zł. Osobiście przyjmuję od godz. 12—2 i 3—7 wiecz. Adresuj do mnie: Warszawa, Szyller-Szkolnik, Redakcja „Świt” ul. Nowowiejska 32, mieszk. 6.

Zeszyt pisma „Świt” Wiedza tajemna, oraz katalog niezwykle ciekawej treści książek, wysyłam gratis, na przesyłkę załączyc znaczek pocztowy. Niniejsze ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu.